

# MAGYAR NÉPLAP

FÜGGETLENSÉGI NEGYVENNYOLCZAS POLITIKAI KATHOLIKUS HETILAP.

Megjelenik minden szombaton.

**Előfizetési ára:**

Egész évre 6 korona; félévre 3 korona.  
Amerikába egész évre 9 korona.

Szerkeszti

**BUDAY ALADÁR**

Kiadja a „PÁZMÁNEUM”  
nyomda és irodalmi vállalat.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VIII., Fhg. Sándor-utca 36.

A hó első számához rendes melléklet:  
»Páduai Szent Antal Lapja.«

## Bűnök a nemzet ellen.

Budapest, április 2-án.

Az országgyűlésen rossz tanok kapnak lábra; mit őseink okkal-  
móddal, karddal

és politikával megszerezték, a haza drága testét, melyért anynyi vér folyt és élet áldoztatott, az utódok kezdik kevesebbre becsülni és egész alacsony észjárással szinte prédának dobnák oda pillanatnyi hasznok fejében.

Az a függetlenségi balpárt, mely most a házszabályokszigoritása ellen minden ok nélkül és minden elfogadható

mentség nélkül pojácza-hadjáratot visel (holott akárhány szónokuk nyíltan is vallja a szigorítás szükségét), hogy fegyvertársakat biztosítson magának, czimboraságot folytat a nemzetiségiekkel és tesz kedvükért olyan kijelentést ország-világ hallatára, mik a nemzet tekintélyének ártnak, de sőt arra is alkalmasok, hogy jövő bonyodalmaikat támaszszanak az ezeréves nemzet életében.

Egy nap az egyik, más nap a másik függetlenségi — tehát ma-

gyar! — képviselő áll fel és szól ilyesmit: «Ki kell elégíteni a nemzetiségek követeléseit!» — «Meg kell békíteni a nemzetiségeket!» — «Nem szabad az állampolgárok

tóik, kiket azért fizet meg a buta tömeg, hogy tőle a maszlagot, a kábitó és erkölcstelen tanokat élvezhesse.

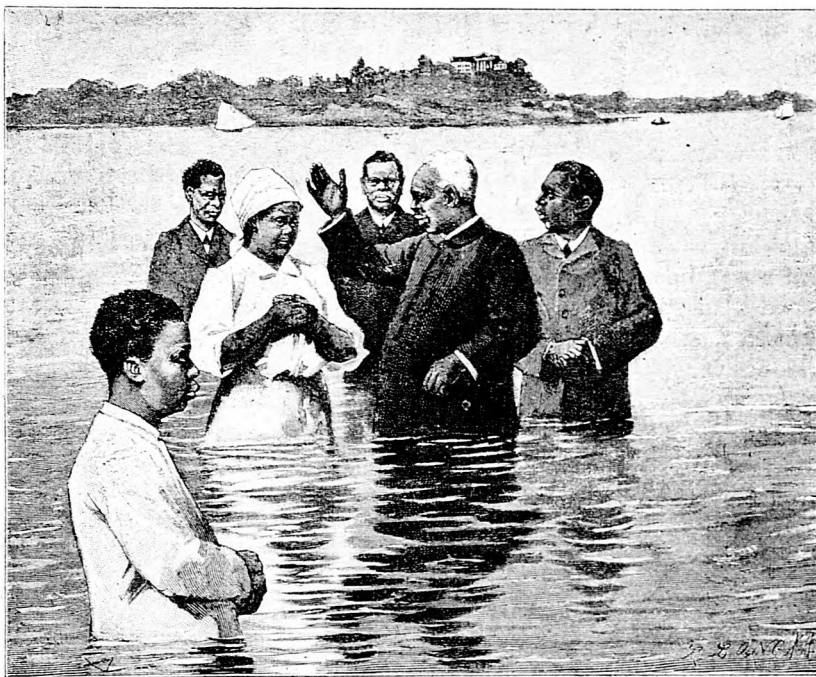
Ime, ma függetlenséginek és ma-

gyarnak ismert honatyák veszik szájukba ezen kiszólásokat csak azért, hogy hizelegjenek velők a hazaáruló tót, oláh, horvát izgatóknak.

Holott ha valami váddal lehet komolyan illetni kormányunkat, hát azzal kétségtelenül, hogy a nemzetiségi fészkelődésnek nem akarja erőlyes fellépéssel és öntudatos hatalmi szóval a nyakát szegni. A magyar nemzet türelme rég elfogyott e téren;

sürgősnek és odázhatatlannak érzi, hogy a kormány valahára rendet csináljon a félrevezetett és izgatott szlávok, oláhok közt, kik sokat, mértéktelenül sokat vétkeztek már a nemzet ellen.

Csak ismerni kell a nemzetiségiek pálczalovait, melyeken nyargalnak, akkor mindenki tisztában lesz velük. Amit ők maguknak követelnek, az nem más, mint Magyarország területének és nemzeti egységének feldarabolása. Népgyű-



Baptista-keresztelés Afrikában.

millióit elidegeníteni a hazától! — Eddig ilyen szöveget csak a nemzetiségi izgatók mertek hallatni, azokat nyomban le is torkolták az okosan tovább látó magyar képviselők, mert mindnyájunk közös meggyőződése volt eddig, hogy e hazában más kielégíteni való érdek nincsen, csak a magyar nemzeté; más megbékíteni való nincsen, csak a magyar nép; más senki se idegeníti el a nemzetiségeket Magyarországtól, mint az ő lelketlen izga-

Mai számunkhoz „Páduai Szent Antal Lapja” van mellékelve.

léseken és sajtójukban Svájcot emlegetik, mint az új Magyarország mintaképét, vagyis olyan állami berendezkedést óhajtanak, melyben a nemzetiségek által lakott területek mint önálló kerületek, mint önkormányzati tartományok a magyar nemzet fenhatósága alól kivonva, egészen nemzetiségi alapon szervezve álljanak fenn. Erdély legyen az oláhoké; a felső vidék legyen a tótoké; a Dráva-Száva köze legyen a horvátoké — és ezen darabjain a hazának szűnjék meg a magyar nemzet fenhatósága.

Máskor más vétet követnek el. Feldaraboltatják térképeiken, iskolás könyveikben a magyar hazát és elajándékozzák főbb részeit a szomszéd országoknak. Erdélyt Romániának juttatják, a tótok megyéit Csehországhoz csatolják; Horvátországgal a déli szláv államokat gazdagítják.

Hát, t. balpárti követ urak, ki kell elégiteni a nemzetiségeket ezen kívánságaikban? Meg kell adni nekik mind ezt, hogy megbékéljenek? Szemet hunyunk tovább is arczátlan merészségük fölött, hogy őket magunktól el ne idegenítsük? Ezt diktálja a magyar nemzet érdeke, vagy az önérzete, vagy a multja, vagy a jövője?

Tessék ezekre a kérdésekre igazságos meggyőződésben felelni! Kertelésből, fentartással tett nyilatkozatokból nem jegezesedik ki egy ország politikája, hanem határozott körvonalakból, férfias elvekből.

Am ha valamiképp ingadoznának a t. balpárti követ urak abban, hogy mit válaszoljanak kérdéseimre, hát segítek nekik az elhatározásban; tessék csak ide figyelni. Már mult héten szóvá tettem, hogy a tótok Csehországban kértek és kaptak is támogatást — magyar elnyomók ellen. Lelkesen szónokoltak ott az osztrák birodalmi gyűlés tagjai ilyenformán is: «A cseh nép vállaljon magára igazi munkát a tótok érdekében, mert amit a tótokért tesz, azt magáért teszi. A tótok hidul szolgálnak Csehország és Oroszország között. Nem szabad tehát megengedni, hogy a tótok a

magyarságba olvadjanak, hanem akár a legsúlyosabb anyagi áldozatokkal is fenn kell tartani a tót sajtót és nyelvet. És ha a magyar állam vétkezik a tótok ellen, meg kell azt torolni a bécsi birodalmi gyűlésben!...»

Nos, mit szóljunk ehez? Ahány szó, annyi arculütés. Tehát hid kell a csehek és oroszok közé, arra valók a mi tótjaink? Tehát a magyar állam vétkezni szokott a tótok ellen? És ezt a bécsi birodalmi gyűlésben kell megtorolni?

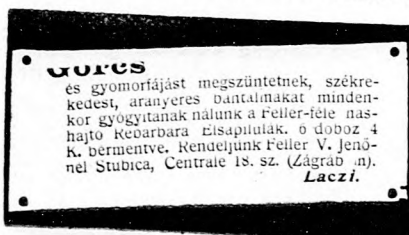
Megnyugszanak ebben, t. balpárti követ urak? Elismerik önök, hogy szokott vétkezni a magyar állam a tótok ellen? Aláírják, hogy ilyenkor aztán a bécsi birodalmi gyűlés fenyíteni lesz jogos az ősi magyar, alkotmányhű, szabad és független nemzetet?

Ha pedig ezeket az otromba vádakat önök is visszautasítják, akkor kérem, ne kacérkodjanak a tót s oláh lélekkufárokkal, kik népük méltelyezéséből élnek meg; akkor, kérem, kerüljek még a czimboraság árnyékát is; mert immáron elég neveltséges a szerepük, mikor a szólásszabadságot akarják megvédelmezni egy Apponyi, egy Kossuth ellen; de ha még azzal is tetézik furcsa hadjáratukat, hogy a nemzetiségekkel tovább is czimborálnak, akkor vállalkozásuk nemcsak neveltséges lesz, hanem undok is, és haza ellen való véték!

## A munkáskizárásról.

Irta: Dr. Goepfert.

A napjainkban dúló szociális harcok egyik legélesebb fegyvere kétségtelenül a munkások kizárása. A munkások ugyanis a sztrájk fegyverével élnek, mely vagy csak egyik-másik műhelyre, városra, iparágra szorítkozik, vagy általános sztrájk is lehet, amikor aztán a sztrájk-kassza segíti őket kitartásban. A munkások



egész szervezkedése olyan, hogy okvetlenül sztrájkra vezet. Hetenkint befizetnek az ellenállási pénztárba, tehát évek mulva látni akarják ezen áldozatuk eredményét és sztrájkba lépnek, melynek költségeit részben a pénztár viseli. Hogy a sztrájk, mint az igazságos és jogos bérkövetelés biztosító fegyvere, néha meg van engedve, sőt elkerülhetetlen, azt tanítja az erkölcsstan; de nem hunyhat szemet afölött sem, hogy a sztrájkok sok bűnnek anyjává lesznek úgy erkölcsi, mint társadalmi és politikai téren. Erkölcsileg: mert bűnre izgatnak, haragra, igaztalanságra, boszura, lázadásra az előljárók ellen; társadalmi téren, mert megbontják a rendes munka egyensúlyát, az általános rendet és az üzleti életet; politikailag, mert egyik társadalmi osztályt a másik ellen tüzelik.

A sztrájkknak ellenszere napjainkban a munkások kizárása. A munkaadók arra szövetkeznek, hogy mikor iparukban részleges sztrájk tör ki, vagy csak fenyeget is, ők a műhelyeket a városban, tartományban vagy akár az egész vonalon minden ipari munkával beszüntetik. Ilyképp sok ezer munkás vesztí egyszerű kenyerét és asszonyaik, gyermekeik velük együtt éheznek, nélkülöznek. Az egy ponton támadt sztrájk így a munkások akarata ellenére kitágul messzi vidékekre, a sztrájk-pénztár tulontul igénybe vétetik, így tagadhatatlanul nagy nyomást gyakorol a munkásokra a kizárás. Felmerül hát a kérdés: mit tanít az erkölcsstan az ilyen részleges vagy általános munkáskizárásról?

Az kétségtelen, hogy a munkaadóknak joguk van a jogtalan sztrájkot minden áron letörni és akadályozni; annál is inkább, mert sokszor csak a teli pénztárak hajtják munkásainkat sztrájkba; néha meg a vezérek politikai célra használják fel őket. Az erkölcsstan csak annyit követel meg a munkaadótól, hogy önvédelmi jogát e téren se lépje túl. A folytonos sztrájkmozgalom bizonytalanná teszi az ipari életet; a munkaadó nem számíthat többé munkásaira, mert épp mikor az üzleti élet a legszorgalmasabb munkát parancsolná, akkor teszik le a szerszámot azok és károsítanak egyszerre egész társadalmi osztályt. Amikor tehát jogtalan vagy indokolatlan sztrájkot kell letörni, akkor teljes jogukban áll a munkaadóknak, hogy nyomást gyakoroljanak a munkásvilágra és e célra abbahagyják az üzemet, ha kell, országosan is. Nincs ezen mit tépelődni ott, ahol a munkások szervezve vannak és a sztrájkpénztárból

segél  
sztrá  
men  
kolók  
tenki  
kell

Me  
a jog  
szerv  
nénel  
felide  
sem  
hibáj  
ral,  
nak  
azutá  
az er  
a sz  
meg  
hetsé  
mély  
kizár  
helyr  
senki  
adót,  
mert  
más

De  
kiván  
élni,  
véseit  
igassa  
pláne  
az ar  
lejjeb  
kat s  
hábor  
lyos

A r  
ven  
mona  
keres

Gaz

A  
szó,  
jó vo  
seregi  
a t. sz  
haszn  
kodás  
is. No  
tok é  
niszter  
ban m  
sitését

Ner  
hadüg  
zott a  
katoná  
rendes  
képezi  
hogy

segélyt huznak, mert így egyetlen sztrájkért is felelőssé válik valamennyi munkás, minthogy a sztrájkolókat az ő pénzükből segítik hetenkint. Tehát panasztalanul türniök kell a védekezés következményeit is.

Meggondolandó csak akkor lesz a jog kérdése, ha a kizárás miatt szervezetlen munkások is szenvednének, vagyis olyanok, kik a sztrájk felidézésében és tartamában szót sem adhatnak. Ezek a kizárás által hibájukon kívül bűnhődnek nyomorral, minthogy még segélyt sem kapnak az ellenállási pénztárakból. Itt azután, ha nem is az igazság, de az emberszeretet azt diktálná, hogy a szervezetlen munkásokat hagyjuk meg a munkában, ha egyáltalán lehetséges az üzemet redukált személyzettel folytatni. De ha ilykép a kizárás által szorgalmazott békét helyreállítani nem lehetne, akkor senki sem kényszerítheti a munkaadót, hogy emberszerető legyen; mert kárával senki sem tartozik a más javát munkálni.

De ha a munkaadó csak azért kíván a munkáskizárás fegyverével élni, hogy a munkások jogos törekvéseit nyomja el, akkor vétkezik az igazság erkölce ellen; ha pedig pláne azért történik a kizárás, hogy az amugy is szűkös munkabért még lejjebb szorítsák, vagy a munkásokat szerzett elemi jogaik birtokában háborgassák, akkor emberileg is súlyos véték a munkások kizárása.

A munkás-kizárásról, (mit köznyelven krimicsau néven neveznek a monarchiában) ime ez a felfogása a keresztény erkölcsstannak.

## Gazdálkodó tanfolyamok a kaszárnyákban.

Levél a szerkesztőhöz.

Bécs, márczius 31-én.

A multheti számban arról volt szó, hogy gyakorlati foglalkozás jó volna, hasznos volna a hadseregben; általában arról értekeztek a t. szerkesztőség, hogy valahogyan hasznossá lehetne tenni a katonáskodás idejét nemzeti szempontból is. Nos, ilyen irányban szolgálhatok érdekes hírrel: a hadügyminiszter néhány nagyobb kaszárnyában mezőgazdasági tanfolyam létesítését tervezi.

Nemrégiben a külföldi államok hadügyi kormányai sorra foglalkozott a kérdéssel, hogyan lehetne katonát tényleges szolgálata alatt rendszeres polgári foglalkozásban tovább képezni? Mindenfelé rámutattak, hogy a mezőgazdaság mai válsá-

gos helyzetében nemzetgazdasági szempontból mennyire fontos és szükséges, hogy a gazdálkodás színvonalát emeljük és a gazdanép boldogulását elősegítsük. Erre nagyon alkalmas a katonáskodás idejében nem mindig elfoglalt legénységet gazdasági ismeretekre oktatni; a katona fölösleges idejéből így haszon származik a nemzetre és a nemzeti vagyónra.

Külföldön néhány hadseregben már be is rendeztek mezőgazdasági tanfolyamot és mindenütt kitűnő sikert arattak vele. A bajor hadseregnek negyedik tüzérezrede és negyedik lovasezrede állomásozik Augsburgban. Van a városban mezőgazdasági akadémia is. Innen a tanárok januártól áprilisig évente előadást tartanak a kaszárnyában olyan tüzérnek, huszárnak, aki önként jelentkezik tanulásra. A tanárok szimpla nyelven, könnyű modorban előadták nekik, hogy mit kell tudni a talajokról, a trágyázásról; tanították nekik a növénytant, állattant, állattenyésztést; megmagyarázták az okszerű gazdálkodás elemi módjait és a gazdának kínálgató mellékfoglalkozásokat, végül bemutatták a mezőgazdasági gépek berendezését és kezelését. Ezen a tanfolyamon ötven katona vett részt. Némely hesszeni ezrednél is voltak ilyen tanfolyamok. Darmstadtban kétszáz, Wormsban hatvan, Mainzban száz legény volt a szorgalmas tanulójuk.

Az olasz, a francia, a belga hadseregben is vannak mezőgazdasági tanítások katonáknak. Franciaországban vizsgát is tartanak a kurzus végén és jutalmat osztanak a jó előmenetelért. Belgiumban minden ezred kapott pár hold földet megmunkálásra. Olaszországban a tanárok fizetést huznak az államtól munkájukért, a katonák pedig jó könyveket kapnak, hogy olvasással is műveljék magukat.

Az ujtás mindenfelé bevált. Hasznát persze nem láthatja nyomban a nép, mert hiszen évek kellene ahhoz, míg a mezőgazdaságban valami új irány követőkre talál. De, hogy lesz haszna, az kétségtelen. A katona nem fog elszakadni a földtől, nem fogja kiszolgálás után utálni a paraszti munkát, sőt szeretni fogja, mert hisz ő többet tud belőle érteni és jól csinálni, mint az öregjei; nem fog inkább városi kocsis maradni, semmint otthon földet művelni. Bizony, mikor a katona a földet műveli, akkor a lelkét is műveli. Haza gondol és örömmel készül haza, hol meg is fogják

becsülni nemcsak a virtusáért, hanem a tudásáért.

Katonai szempontból is értékes ujtás ez a tanfolyam. A legénység érdeklődik a komolyabb foglalkozás iránt és nem rebben azonnal szerte a korcsmák és táncziskolák felé, mihelyt lehet, hanem vonzódik a könyvhöz, melyből tudást meríthet. Az egyhangu katonai szolgálattal szemben a mezőgazdasági foglalkozás változatosságot és szórakozást kínál és így elviselhetőbbé leszen a katonáskodás bizony nehéz három esztendeje.

A mi hadügyminiszterünk terve szerint jövő évben novembertől márcziusig próbaképpen elsőbb a nagyobb városokban tartanak ily tanfolyamokat, hol polgári tanerők előadást fognak tartani önként jelentkező katonáknak. Intenzív gazdálkodás és gyakorlati érzék lesz ennek a következménye. Ez nagy haszna lesz a nemzetnek. Amit munkaerőben elvesztünk, mikor három évre kaszárnyába, táborba vonszolják a fiatalságot — azt visszanyerjük a mezőgazdaságunk haladásában és fejlődésében, mert a katonák az ily esti tanfolyamokon sok olyasmit fognak megtanulni tudós tanároktól, mit polgári sorban soha meg nem tanulhattak volna.

## Amerika.

Az Amerikába való kivándorlás súlyos kérdését nem tekinthetjük megoldottnak azért, mert utolsó hónapokban az óriási pénzválság miatt néhány ezerrel többen tértek vissza onnan, mint a mennyien kivándoroltak. Mert a mint a sötét felhők elvonulnak Amerika egéről (és ezek máris oszladoznak) akkor ujult erővel fog megindulni az áramlás a tengeren túlra és megint elvonja tőlünk a munkáskezeket, a gazdasági fejlődésnek, a boldogulásnak ezen legszükségesebb részét. Az amerikai pénzválság tehát legjobb esetben csak előadta a kivándorlásban jelentkező nagy veszedelmet, de meg nem szüntette azt.

Amerika most busás árt fizetett az európai aranyért, hogy a pénzpiac válságát elháríthassa; mikor majd ezzel készen lesz, akkor majd a munkáskezektől fog nagyobb árt fizetni, csak kapja. Az oceán másik partján erős a meggyőződés, hogy óriási fellendülés fog bekövetkezni a mostani nyomottság mulásával.

De a fellendülés nem jelent jobb sorsot a munkásra. A kivándorolt magyar csak annyit keres Ameriká-

ban, hogy megélhet. De ezért aztán végez is olyan munkát, minőt itthon el nem vállalna. Az ipari munkás bére Amerikában naponta 1—2—3 dollár. De a magyarok negyven százaléka csak 1 dollárt keres, másik negyven százalék másfél dollárt és százból csak kettő olyan szerencsés, hogy három dollárt tudjon keresni. Már pedig napi egy dollárból Amerikában csak nyomoruságosan lehet megélni, mert a viszonyok nagyon drágák. A kik pedig mezőgazdasági munkára vállalkoznak, azoknak sorsa sokkal rosszabb.

Minderről a mi hiszékeny népünk nem sokat tud. Egyrészt, mert csak a csábító ügynökök ígéreteire hallgat, másrészt, mert az oda kiszakadt magyar emberek nem egészen őszinték. A ki nem pusztult el teljesen ottan, hanem csak sokat szenvedett, az álszeméremből nem hozakodik elő szomorú tapasztalataival és röstelli bevallani, hogy csalódott, mert rászédtek őket.

Annál hangosabban beszélnek a tengeren tulról érkezett — dollárok. És ezt a beszédet nagyon megértik az itthoniak. Összeülnek a faluban, meghányják vetik a dolgot és hártároznak úgy, hogy minden épkéz-láb ember csak induljon el a pénzküldő után. De azt már nem tudják, hogy ezek a hazaküldött dollárok nincsenek arányban azzal a pénzzel, mit a kivándorlók magukkal visznek és a mely a hajóstársaságok zsebébe vándorol. De sokszor megtörténik az, hogy a magyar munkás előlegben kapja azt a pénzt, mit hazaküld, csak hogy ilykép falujából másokat is kivándorlásra csábítson.

Hogy Magyarországon micsoda erős szervezete van a kivándorlásra való csábításnak, azt már régtől tudjuk. De érdekes megtudni azt is, micsoda móddal támogatják az itteniek munkáját ideát. Lássunk egy példát:

Egy kivándorlott magyar New-Yorkba érkezvén, hosszabb ideig nem kapott munkát és miután hazulról hozott utolsó fillérje is elfogyott, éhesen kódogott a nagy város utcáin. Ekkor odalépett hozzá egy jól öltözött ember és magyarul szólította meg, kérdezte, mi járatban van? A szegény nyomorult elpanaszolja a baját, mire az urféle mosolyogva mondja, hogy szerez neki könnyű szerrel egy fél dollárt, holnapra meg már munkát is biztosan, csak tegye meg a mit mond neki. Az éhező boldogan rááll és követi az urat egy szűk utcába, egy házba, annak is a tetejébe. Ott bekopogtatnak egy fényképészhez. Az ur pár szót suttag a fényképészszel, majd bevezetik a szegény magyart a műterembe és az asztalra tesznek előtte egy féldollárost. A bevándorlóról levetik a rongyos köntöst, adnak neki szép fekete kabátot, nadrágot, fehér mellényt, tiszta gallért, kézelőt, fényes cipőt, de még aranyos óralánczot is akasztanak rá, az ujjaira gyűrűt huznak, kezébe szép sétatobot és kemény kalapot adnak, így állítják a fényképező masina elé. A föl-vétel után eléje tesznek vastag papirozt, fehérét, arra rá kell írnia nevét, pontos címét Magyarországról és végül ezen szavakat: „Igy nézek ki Amerikában, tehát láthatjátok, jó sorom van!”

Pedig abban a perczen már másodnapos étlenség gyötörte — és ez volt az első pén, mit keresett — a hazugságos ötven cent!

Az az urféle egy kivándorló hajóstársaság ügynöke volt! Ily eszközökkel „is” dolgoznak az ügynökök és elérik azt, hogy a magyarok közül sokan lépjenek mennek, nekik dus hasznot szereznek, maguknak sokszor tengernyi nyomort okoznak. De hát ezt idehaza sehogyse akarják megérteni a nyugtalan vérű emberek!



## POLITIKAI VILÁG.

### ORSZAGGYÜLÉS.

A képviselőház nyomasztó helyzetét, melybe a balpártiaknak a nemzetiségekkel való szövetezése sodorta, első cikkünkben már szóvá tettük, itt csak az ülések menetéről kellene számot adni, ha ugyan történne ezeken az üléseken csak legkisebb dolog, mi a nép érdekében valónak és följegyzésre méltónak található volna. Még mindig arról van ugyanis szó, hogy részleteiben vitatkoznak a házszabályokat szigorító javaslat fölött. Hogy olvasóinknak fogalmuk legyen a lelketlen idő-pazarlásról, mit ott most néhány vitéz folytat, példának elmondjuk, hogy Hodzsa Milán egymaga 164 indítványt terjesztett elő egyetlen mondathoz. Arról volna tulajdonképpen szó, hogy hány képviselő kívánhatja valamelyik ügynek sürgős tárgyalását. Nos, ama kicsi tót ember ehhez módosítást javasol így: Első indítvány: kelljen ahhoz husz képviselő; második indítvány: kelljen hozzá huszonegy képviselő; harmadik indítvány: kelljen hozzá huszonkettő; negyedik indítvány: kelljen hozzá huszonhárom, és így tovább az ötödik, hatodik, hetedik stb. indítvány: kelljen hozzá mindig eggyel több képviselő. Ha valaki az utczaseprők közgyűlésén állana elő ilyen gyerekeskedéssel, azt ott seprűnyéllel tanítanák emberségre. De a magyar képviselőházban a nemzeti méltóságot ilyen módon arczul verni, azt tűrnünk kell még egy darabig.

A többi honatya vitézkedése se másilyen mostanság, ha nem is követik Hodzsa Milánt a bolondos gyerekség mintájában. Ezért igazán kár minden szóért, mit a képviselőház e heti tanácskozására tovább is pazarolnánk.

### Az önálló bank.

Sok hang azzal érvel a nemzeti magyar bank ellen, hogy csak értékvesztéssel lehetne azt megcsinálni. Ennek ellenében a bankbizottság megállapította, hogy szó sem lehet árvesztéséről, ellenkezőleg határozott nyereség látszik a bank szétválasztásából.

Justh Gyula, a képviselőház elnöke nyilatkozott a bank dolgában és



**AZ ÉVNEGYED MULTÁVAL**  
kérjük azokat a kedves olvasókat, kiknek előfizetése immár lejárt, szíveskedjenek a megújítást még e héten rendbe hozni!

**A MAGYAR NÉPLAP**  
negyedévi ára 1 korona 50 fillér  
félve 3 kor., egész evre 6 kor.

A hátraleköt szíves rendezését is e hétre kérjük! Tisztelettel A KIADÓHIVATAL.



kijelentette a független többséget a vilégiumát bitsa. Azt bank kére ennek az roznia.

Wekerle kőzatra kére és ő kijele dálya nin bank önáll közbe, hog mire a min

A nagy politikát az schildék m hajlandók a is, ha has Végére is csak olyan osztalékok t tehát Roth nézni, mekk pénzét a k nemzeti ba

### A vála

A belügy munkálkodó vényjavasl általános el teljesen elk ad a válasz melynek el is részt ve portonkint adatokkal táshoz.

### A k

Kormány kenysége m nyeit; mos nak elő, külön min mint ez rég volt. Így nemcsak m niszter is aztán a dua teljes trializ ország arra narkiában legyen, min gyarország, se veszi ko zási hóbortt gondoskodó politikát ily lyett komo lássa el.

### Aprili

Indítvány hogy áprili ünnepet tör helyette a m

kijelentette, hogy kizárt dolog, mikép a függetlenségi párt, mely most a többséget alkotja, a közös bank privilegiumát megegyezően meghosszabbítsa. Azt is kijelentette, hogy a bank kérdésében okvetlenül még ennek az országgyűlésnek kell határoznia.

Wekerle miniszterelnököt is nyilatkozatra kényszerítették a mult héten és ő kijelentette, hogy semmi akadálya nincsen a magyar nemzeti bank önállóságának. Valaki azt szölte közbe, hogy Rothschild ellenzi azt, mire a miniszterelnök így válaszolt:

A nagy bankárok nem kevernek politikát az üzleti kérdésbe. Rothschildék mindenképpen támogatni hajlandók a magyar bankot önállóan is, ha hasznot remélhetnek abból. Végtere is minden nemzeti bank csak olyan részvénytársaság, melyből osztalékot kapnak a pénz betevői, tehát Rothschild is csak azt fogja nézni, mekkora osztalékot várhat, ha pénzét a közös bankból az önálló nemzeti bankba viszi át.

#### A választójog reformja.

A belügyminiszteriumban serényen munkálkodnak a választói jog törvényjavaslatának elkészítésén. Az általános rész néhány hét múlva teljesen elkészül. Nagyobb munkát ad a választó kerületek új beosztása, melynek előkészítésében a főispánok is részt vesznek. A főispánok csoportonként jönnek fel Budára, hogy adatokkal szolgáljanak az új beosztáshoz.

#### A horvát helyzet.

Kormányunk látszólagos engedékenysége megnöveli a horvátok igényeit; most már megint azzal állnak elő, hogy számukra Bécsben külön miniszteriumot szervezzenek, mint ez régen egyszer már meg is volt. Így azután a király mellett nemcsak magyar, hanem horvát miniszter is volna állandóan. Ekkép aztán a dualizmus helyébe lassankint teljes trializmus lépne, mert Horvátország arra akar jutni, hogy a monarchiában éppen olyan tényező legyen, minő most Ausztria és Magyarország. Persze, egyelőre senki se veszi komolyan a horvátok nagyzási hóbortját. De viszont arról se gondoskodik senki, hogy a horvát politikát ilyen meddő ábrándok helyett komoly munkás programmal lássa el.

#### Április tizenegyedike.

Indítvány jutott a képviselőház elé, hogy április 11-ikét mint nemzeti ünnepet törölje el a törvényhozás, helyette a márczius 15-ikét iktassák

ünnepp gyanánt törvénybe, mert az egész nemzet köztudata ezt a napot tekinti a szabadság méltó ünnepének, ellenben az erőltetett áprilisi ünnepet még a hatóságok is elhanyagolják.

#### Wekerle és Bülov.

A német birodalom kancellárja mult héten Bécsben időzött és akkor Wekerle miniszterelnök is felment, hogy vele tárgyalhasson. A hármasszövetség szoros voltát és szilárdságát bizonyítja ezen tárgyalás. Németország mindenben hajlandó támogatni monarchiánkat, mit a Balkán kérdésben intézkedünk.

#### Kossuth a királynál.

Szerdán kihallgatáson volt ismét Kossuth Ferencz a királynál. Először is tárczájának folyó ügyeiről tett jelentést, másodsor megköszönte a Lipót-rend nagy keresztjét, melylyel Öfelsége kitüntette. Harmadsor azonban fontos politikai kérdésekről tett előterjesztést a királynak, mert hisz Kossuth nemcsak a király minisztere most, hanem a többség vezére is és királyunk mindenkor sulyt helyez arra, hogy az országgyűlés többségi pártjával egyetértve intézkedjék politikai ügyekben. Szőnyegen van most a közös bank ügye, továbbá a tisztek fizetésének emelése és ezzel az egész katonai kérdés. Kossuth kihallgatásának kettős célja az, hogy egyrészt ő tájékoztassa királyunkat a többség és az ország hangulatáról, másrészt pedig magától a királytól hallja meg, hogy mik az uralkodó álláspontjai ezen fontos kérdésekben.

Királyunk ez idő szerint semmit sem óhajt jobban, minthogy béke és összhang legyen a birodalmában minden vonalon. Még sohase volt annyira hajlandó engedményekre, mint most. De viszont szoros határt von a követelések körül és azt kívánja, hogy magyar nemzete se erőltessen mindent egyszerre, hanem fokozatosan érvényesítse jogos törekvéseit és lépésről - lépésre készítse elő fejlődésének útját a teljes önállóság felé ne pedig elsielve.



## TÁRCZA.

### A fecskefészek.

Egy fecskepár az ereszkre szállott,  
Örültek rajt' a gyerekek  
És épített a karsu fecskepár ott  
Egy kedves fészek-remeket.

Gyermekhadam kiosont reggel, este  
— Melegre fordult már a nyár —  
S mosolygva, csendben egyre nézte-leste,  
Hogy mit csinál a két madár.

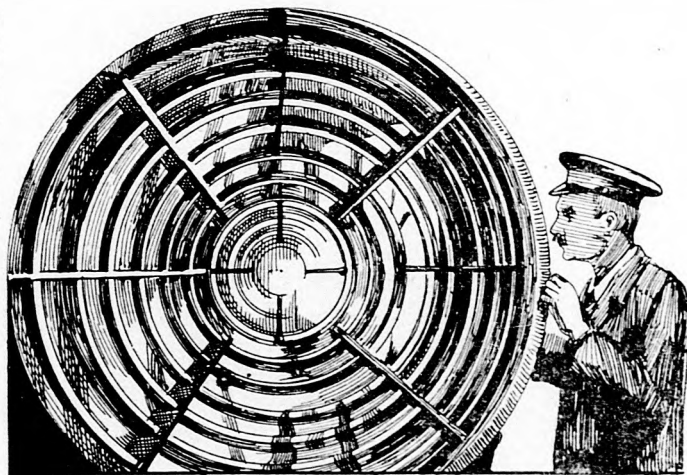
Az egyik ott ült hosszasan a fészken,  
Ez volt a fecske-feleség;  
A férj, az elcikkázott nagy merészen  
S ha megjött, volt bő eleség.

Egy reggelen a gyermekek ujjongva  
Tánczoltak a fészek alatt:  
A fészekben négy fecskefi szorongva  
S tátogtak, mint a kis halak.

Elment már anyjuk is, de soh'se messze,  
Hogy elhárítsa, baj ha van.  
S mikor apó is megtért az ereszre,  
Mind ettek-ittak nagy vigan.

Mi zsellérek voltunk csupán a házban,  
A háziur egy nap belép.  
Hej, ennek én hiába magyaráztam,  
Hogy milyen szép a fecskénép!

»Pusztulniok kell, házbéert nem fizetnek,  
Mi jusson laknak falamon?«  
S levereté a fecskét az eretnek —  
A gyermekek sirtak nagyon.



Világító torony

A négy fiók a fészek-törmeléken  
Tört csonttal végsőt pihegett;  
Apó, anyó ott körözött a légben  
Keresve fészket, gyereket.

A feleségem véletlen kimégyen,  
Néz s szemén im könnye ing:  
>... Csak legalább ne lettek volna négyen,  
Éppen, miként a miénk!

## Gyermeknapok.

Személyek:

A férj.

A feleség.

Petike, fiuk.

Peti (A hazatérő papa elé fut és zsebében kotorász): De papa, hiszen itt nem találok semmit!

A férj: Hát mit akartál találni?

Peti: A mit hoztál. Az ajándékot. Játékot, czukrot, automobilát állatkeret.

A férj: Mi van ma? talán névnapod? Vagy karácsony? Vagy hoztál olyan jó bizonyítványt, hogy ajándékot érdemelsz?

Peti: Gyermeknap van és tegnap is az volt, És én mégse kapok semmit. (Szipogve.) Mamától sem kaptam semmit. Hát akkor mi az a gyermeknap?

Feleség: Ugyan magyarázd meg már a fiadnak, hogy miféle is az a gyermeknap. Engem is halálra kinez egész nap ajándékokért.

A férj: És te, drágám, nem tudnád neki megmondani? (A fiához.) Ez nem olyan gyermeknap, mint te gondolod, Petikém. Ez egészen más nap. Ez a jótékony napja. A szegény gyermekeknek kell ilyenkor adni és az elhagyott gyermekeknek.

Peti: Hát én nem vagyok elhagyott gyermek?

Feleség: Peti, ha ilyeneket szólsz, kikapsz.

Peti: Ugyis tudom, hogy kikapsz. (Sirva.) Minden családi ünnepély azzal végződik, hogy verést kapok. (Most már bög.) De azért mégis elhagyott gyermek vagyok. Ti mindig mentek színházba, vendéglőbe, zsúrra, multságba és engem szépen elhagytok. (Kimenekül a szobából.)

A férj (utána kiált): Szedte-vedte kölyke, no megállj! (A feleségéhez.) Édesem, ennek a fiunak voltaképpen mégis csak igaza van.

Feleség: Ugyan, miben volna igaza?

A férj: Abban, hogy a jótékony-ság mai formája igazságtalanság. Segíts a szegényeken, áldozz a gyermekeknek, kiabálják mindenhol felénk s e közben mi elfeledkezünk magunkról és a saját gyermekeink-

ről. Gyermeknap van és minden sarkon adakozunk a gyermekeknek, a magunkról pedig megfeledkezünk. Ez a szegény Peti egész nap hallja, hogy gyermeknap van ma, gyermeknap volt tegnap, de ő maga nem látott abból semmit.

Feleség: Nem értelek. Egy csöppet sincs több eszed, mint a tízéves fiadnak. A társadalomnak kötelességi vannak és kik előkelő szerepet visznek a társaságban, azokra kivált fontos kötelességek hárulnak.

A férj: Ugyan hagyd el az ilyen frázisokat. Ha a gyerekek gondozása, nevelése, ápolása és megvédése kötelesség, akkor ez csak az állam kötelessége lehet. És ha az állam tényleg megtenné ezt, akkor a teher arányosan oszolna meg a polgárok vállán. Így azonban érzés és sziv szerint oszlik meg a teher. A fukar ember, ha mindjárt milliomos is nem ad semmit; a jólelkű ember pedig tönkre teszi magát is, családját is, csupa jószágból.

Feleség: Lári-fári. Megoszlik a teher így is egyformán. Ha a fukar milliomos vagy a szükmarku mágánás megveti a szegényt, azért csak nem viszi a pénzt a másvilágra. Visszajut a pénz az emberek közé és bizonyos hányada a szegényeké is lesz. A sokból több jut, a kevésből valamicske.

A férj: Tévedsz, drágám. A hogyan minden jó ember téved, mikor az emberekről beszél. Csak láttad volna ma délután, a mit én láttam. A Lipót-körut sarkán vagy egy félóra hosszat bámultam a persely környékét. És néztem, hogy kik mit dobnak bele. Az elegáns urak, a nagyságos és méltóságos asszonyok szépen a másik oldalra fordították arcukat és sétáltak tovább. Hintó egyetlen egy sem állt meg az urna mellett. De a napszámosok cselédek, apró szürke emberek sorra megálltak, kotorásztak a zsebükben és bedobtak filléreket. Adtak, hogy adjanak, köszönetet se vártak. A gazdag csak azért ad, hogy hire menjen.

Feleség: És te ezt elnézted félóra hosszat?

A férj: Igen; mert engem érdekel az utca gondolkodása. És láttam, hogy csak a szegény embernek van szive.

Feleség: És vajjon te mennyit dobtál az urnába?

A férj: Hagyj békén a furcsa kérdéseiddel. Kell nekem perselyekbe dobnom? Nem vagyok én jótékony ember különben is? A múlt héten is ott voltunk a színházban, mikor a szegények javára volt az előadás

A mentőbálra is elmentünk a télen És hány jótékony egyesületnek vagyok a tagja!

Feleség: Mégis, ha már félóráig ott álltál, beledobhattál volna pár hatost.

A férj: Ha lett volna nálam váltott pénz. Aztán ki kellett volna gombolni a felöltömet, pedig hűvös szél fujt. És el kellett volna vegyülnöm a nép közötti. Pedig tudod, nem szeretem a feltűnéseket.

Feleség: Ebben már igazad van. Én is át mentem a Kossuth Lajos-utca másik oldalára, hogy ne keltsek feltűnést az adománynyal. De most már ne fecsegjünk olyan sokat, mert elkésem.

A férj: Honnan? Én ma itthon szerettem volna vacsorálni.

Feleség: Lehetetlen drágám. Sietnem kell a gyermekliga választmányába. Tudod, most bontják ki a perselyeket. Megszólnának, ha nem volnék ott ilyen fontos ülésen.

## Hajszálnyira az örvény szélén.

Regény. (13)

Irta: Jézsa Pál.

Hertnek nagy figyelemmel hallgatta végig a bűnbánattal telített vallomást. Megtudta, mint került bele Antal a rossz barát hálójába és mint vergődött abban heteken keresztül halálos félelmek közepette. Végre Antal kényszerülve volt Rösler atyjához fordulni segélyért, de levele csak azt eredményezte, hogy most újabb kő nehezedik lelkére, mert közvetett része van egy ártatlan ember korai halálában.

— Emil épp ma értesített arról, mondá Antal, hogy —

— Hogy atyja életét szélütés oltotta ki, — vette át a szót az építész, látván, hogy az ifju a meghatótságtól alig tud tovább beszélni. — Minderről utközben hallottam említést tenni. De honnan jött Rösler levele? Ugy tudom, megugrott hitelezői elől.

— A levél még a fővárosban íródott, de Emil megjegyzi benne, hogy azt csak akkor adja fel, ha már biztonságban érzi magát. Elátkoz, kigunyol és megvádol engem, hogy levelemmel atyját a halálba üttem és így önmagam tettem lehetetlenné kettőnk megmenekülését. Emilnek ezen soraiból kiolvastam halálos ité-

leteme  
végre is

— M

Vértés I

— T

tem és

szekötte

két éve

irjak ne

sújtott l

letes em

a csaló

utasított

— F

rátnödré

— S

hogy V

azt sem

dulni ip

— K

— E

adták.

Hertn

szállt fe

fiatal er

valamik

melegeb

és Bert

Antal

Hertnek

üres, né

rémek g

ben tul

gát, de

szegény

tént fog

többé n

Döres

lakire,

szerencs

léről vis

— M

Rösler

— Ö

— E

ismerek,

— Irg

— Tu

helyreho

szeget á

T

letemel s az ön közbelépése nélkül végre is hajtottam volna.

— Miért nem kértél segítséget Vértés Bertától?

— Tőle? Nem tudja, hogy köztem és e család között minden összeköttetés megszakadt? Több mint két éve megtiltották nekem, hogy írjak nekik. Pedig ez a tilalom akkor sújtott le rám, a mikor még becsületes ember voltam, — a hamisítót, a csalót, a sikkasztót megvetéssel utasították volna el.

— Felteszed ezt gyermekkori bárátnődről?

— Sohasem tévesztettem szem elől, hogy Vértésék jötevőim voltak, de azt sem, hogy később már szabadulni iparkodtak tőlem.

— Komoly meggyőződésed ez?

— Elég érthetően tudomásomra adták.

Hertneky kebléből mély sóhaj szállt fel. Nem így beszélne ez a fiatal ember, gondolta magában, ha valamikor csak egy árnyalata is a melegebb érzésnek lett volna közte és Berta között. Főlöszleges lett volna Antal őszinteségében kételkedni, Hertneky előtt bebizonyult az, hogy üres, nevetséges féltékenységi agyremek győörték a multban. E perczen tulontul boldognak érezte magát, de egyuttal mindjárt bizonyos szégyenérzet is támadt benne. Tüstént fogadalmat tett, hogy Bertában többé nem kételkedik.

Dőresége mégis áldást hozott valakire, nevezetesen a mellette álló szerencsétlen ifjura, kit a lejtő széléről visszarántott.

— Mily nagy az az összeg, melyet Rösler tőled kicsalt?

— Ötszáz forint!

— Elek ellenőr, a kit évek óta ismerek, velem együtt érkezett ide.

— Irgalmas Isten! . . .

— Tudnád-e hibádat gyorsan helyrehozni, ha most a hiányzó összeget átadnám neked?

Antal olyat sikoltott, hogy végig hangzott az egész erdőn. Mint a villámsújtott fatörzs, akként esett Hertneky lábai elé. Zokogva, nyögve törték ki belőle egyes szakadozott szavak:

— Ön megsegít? . . . Hát nem leszek megbélyegezve? . . . Mentve, mentve vagyok! . . . Mindenható a magas égben, Te megkönyörültél rajtam. Ó, építész ur, Isten fizesse meg önnek, a mit velem tesz. Többet nyújt nekem, mint az életemet, sokkal többet. Visszaadja becsülete-met és senki se fog kárt szenvedni bünöm miatt.

A könyvek elfojtották szavát; há-lásan csókolt megmentőjének kezét, bár ez mindenkép kitérni akart a köszönet e külső jele elől.

— A mit a nehéz napokban át-szenvedtél, intette őt Hertneky, legyen tanulság a jövőre nézve. Minden bün megbosszulja magát, még akkor is, ha mentő okok szólnak mellette. Az egyenes utról letérni sohasem szabad.

— Igérem, szólta Antal ünnepélyesen, hogy hajszálnyira sem tágitok többé az igazságtól. A jövőben becsületet és tekintélyt iparkodok szerezni hü kötelességteljesítés árán s szigoruan fogok ügyelni arra, mit szabad és mit nem szabad tennem. Soha nem hagyom magamat ama kívánságtól elragadtatni, hogy többnek látszassam, mint a mennyi vagyok. Takarékoskodni fogok, hogy ezt az összeget, a mit ön nagylelküen följánl, egykor visszafizethessem.

Hertneky loppal mosolygott.

— Erről majd később. Mindenekelőtt hozzuk rendbe kasszádat. Vilá-gits nekem — így! — és most sebesen dolgoz után. Később keress fel a Zöldfában. Majd elmondok valamit, a mi részvétre fog indítani.

Tuláradó hálaérzetében Antal ujból kezét csókolt a tanárnak, azután el-

rohant, szívében őszinte köszönet Isten iránt és erős fogadás a gyö-keres megjavulásra.

\*

— Nos, hogy végződött a hivatal-vizsgálat? kérdé másnap Hertneky jól tettett közömbösséggel Elek ellenőrtől.

— Jelentéktelen munkatorlódás, az volt, de egyéb semmi. Egynehány tétel későbbben lett beiktatva, no de ez mindenütt elő szokott fordulni. A fő az, hogy a pénztár egy krajczárig megegyez. Pellérdit kissé megintettem és — punktum!

Hertneky titkon föllélegzett, hogy Antal ballépése, melyet aztán oly keserüen megbánt, elsimult.

. . . Midőn az építész néhány nap mulva hazautazott, attól fogva sürü levelezés indult meg közte és Berta között. Hertneky megírta, hogy Antallal találkozott és ez alkalommal értesítette őt jötevője elhunytáról. Antal őszinte szomorúsággal fogadta a hirt és mélyen sajnálkozott, hogy a nemes férfiut utóbb félreismerte

Berta csakhamar válaszolt. Minden sorából kiértett az, hogy Hertneky levelének végtelenül megörült. A leánynak ugyanis azzal lehetett leg inkább kedveskedni, ha meghalt atyja emlékét tiszteletben föntartották és ápolták. Még arra is megkérte Hertnekyt, hogy Antal jövőjéről közösen gondoskodjanak.

Berta sorai után egy újabb levél jutott az építész kezébe. Ezt az árván maradt ifju hölgy anyai barátnője, — volt nevelőnője — írta, tudatván, hogy Berta kedélyállapotában örvedetes változás állott be. Határtalan kétségbeesése helyébe szelid szomorkodás lépett. Erősen reménykedik abban, hogy védenche az őt ért nagy csapást kiheveri minden hátrányos egészségi következmények nélkül.

A kedves öreg hölgy eme jóslata fokról-fokra teljesedett. Berta további

# Tüdő-

bajnál, köhögés, mellszúrás, mellfájás, nehéz légzésben szenvedőknek a légzőszervek mindennemű bántalmainál páratlan hatásu szer orvosilag ajánlva a törvényileg védett **SYRONAT**, csak felnőttek részére. Egy kísérlet már meggyőz a kitünő eredményről. Ára egy nagy üvegnek 2 korona 50 fillér. Hét korona 50 fillér előleges beküldése esetén bérmentve szállit 3 üveget **Balla Sándor** gyógyszerháza Hódmezővásárhely.

Főraktár:

**Török József**

gyógyszertára

Budapest,

Király-utca 12. szám.

levelei biznyságot szolgáltattak arra nézve, hogy bánata felhője apránként eloszlik és új életkedv költözik beléje. Hertnekyyel mindig közvetlenebb és melegebb lett az írásbeli érintkezés és mind nyiltabban kitént, hogy Berta viszonzozza az építész tiszta érzelmeit. Midőn pedig a tél végével visszatért hazájába, ütött a rég várt óra, hogy Hertnekyy a bájos leányt mint aráját zárhatta karjaiba.

A gyászév letelte után Berta felesége lett az építész-tanárnak.

Pellérdi Antal az idők folyamán komoly férfivá fejlődött, a kinek kötelességszerető pontosságát és hűségét mindenki nagyra tartotta. A v.-iek előtt csak az tűnik föl hiteltelennek, hogy az egykor oly mulató kedvű ifju valóságos remetei visszavonultságban tölti idejét.

És csakugyan így volt. Antal sohasem tudta felejtetni, hogy valamikor hajszálnyira állott az örvény szélén. Az az óra, a melyben kárhuzatos módon életétől akart megválni, örökre megsemmisítette ifjonti vidámságát. Csak egy helyen érzi jól magát, csak ott boldog és vidám, — Hertnekyyék bizalmas családi tűzhegyénél, a kikhez végtelen hála és szeretet fűzi. Mintegy harmadtucat apró Hertnekyy zajongja őt körül, valahányszor ő, — „Antal bácsi” — megjelenik a háznál.

Röszler elzúllott. Csupán egyetlen egyszer jött felöle hír, hogy tudnillik New-Yorkban lopás miatt elfogtak. Antal már rég megbocsátotta neki a multat. . . .

V. városkában ismét oly egyhangucsend és unalom honol, mint annakelőtte, hogy Pellérdi Antal oda bevonult.

(Vége.)



## UJDONSÁGOK.

A király egészsége már teljesen helyreállott és így a gyógyszereket meg a belélegző kurát abahagyhatta. Az uralkodó most már egész nap dolgozik és kihallgatáso-

kat is rendesen tart, csak déltájban megy egy órára sétálni. Ha nem szeles az idő, akkor a szabad kertben jár fel s alá egy óra hosszat, ellenben csak a csukott hosszú folyosón.

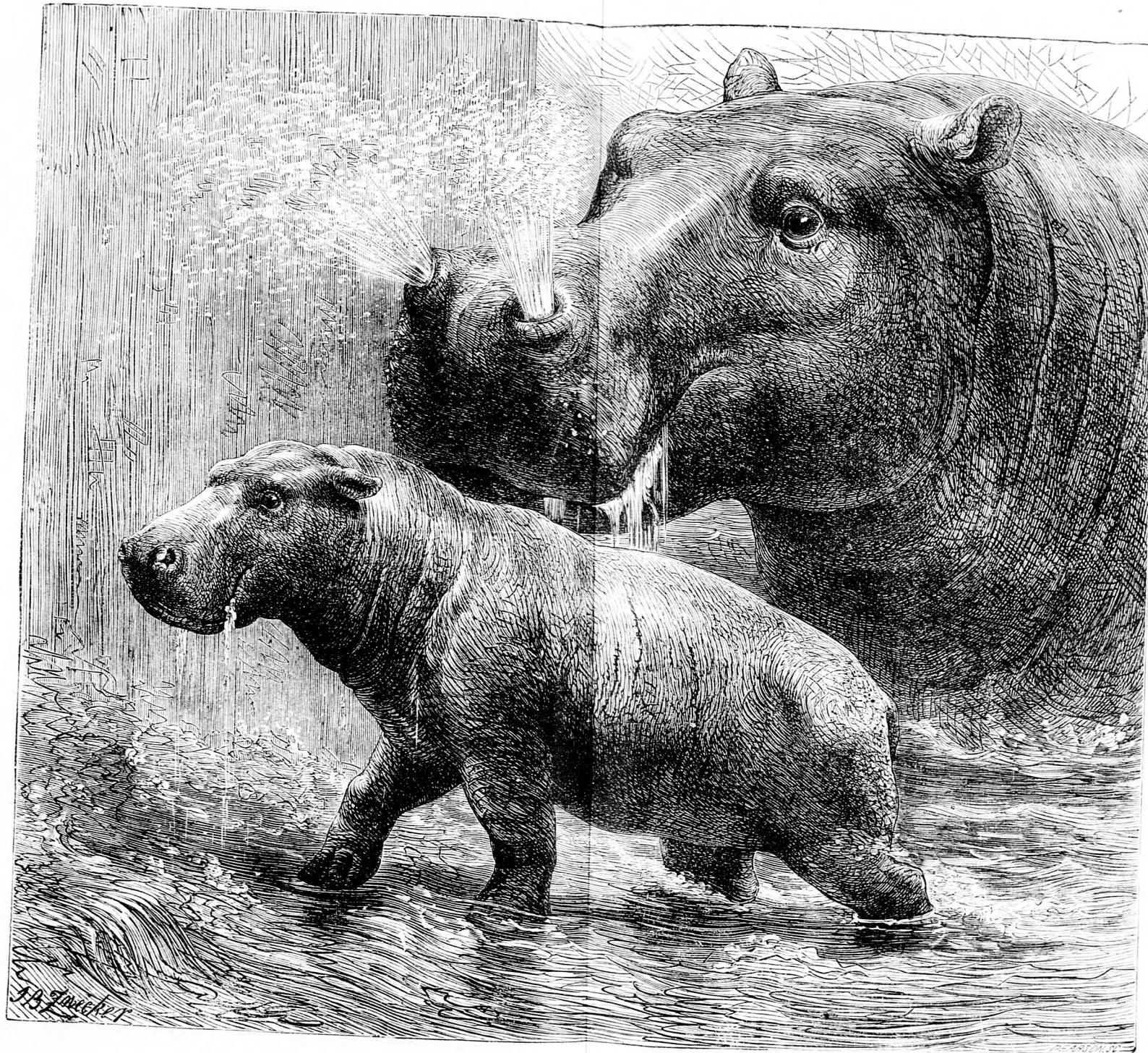
**Az új csanádi püspök** felszentelése május tizedikén fog megtörténni Temesvárott a székesegyházban.

**Uj államtitkár.** A földmívelési miniszterium új államtitkárt kapott Ottlyk Iván személyében, ki már 1881 óta szolgál ott és immár tizenhetedik éve ő folytatja a kereskedelmi tárgyalásokat a külfölddel és Ausztriával. Résztvett a legújabb kiegyezés előkészítésében is. A Lipót-rend lovagi jelvényét és a Ferencz-József-rend csillagos középkeresztjét már régebben megkapta.

**Iskolák dolga.** A közoktatásügyi miniszter most minden nemzetiségi iskolába miniszteri biztost küld ki, hogy ellenőrizze, mennyire híven tanítják ott a magyar nyelvet, irodalmat és történelmet. Régen volt már erre szükség, mert bizony ezek a nemzetiségi iskolák sokat vétkeznek a magyar nemzet ellen. Az első ilyen miniszteri biztos a belényesi román gimnáziumba küldetett. — Azonkívül rendeletet adott Apponyi gróf a középiskolai igazgatóknak és főigazgatóknak, hogy folytatásos gyűléseken állapítsák meg, micsoda módokkal lehetne az iskolákat a kor igényeinek megfelelően reformálni úgy, hogy az élet számára jobban előkészítsák tanítványaikat.

**Berlini kereskedők** és gyárosok társasága látogatta meg fővárosunkat április 3-ikán, kik megtekintették nagyobb ipartelepeinket, a tőzsdét és a nevezetes látványait. A vendégeket Szerényi államtitkár és Bärzcy polgármester ebédre is meghívták. A látogatás célja, hogy berlini gyárosok közvetlenül vegyék át a megrendeléseket tőlünk, minthogy eddig Bécsen át közvetítettük azokat. A németországi gyárosok pedig képviselőket és raktárakat keresnek Budapesten. Ez a látogatás már előjele a nemsokára bekövetkező önálló vámterületnek.

**Nagy tüzek.** A szatmármegyei Vámfaluban borzasztó tűzvész pusztított vasárnap, melynek majdnem az egész falu martaléjka lett. 118 ház égett le a melléképülettel együtt; nagymennyiségű takarmány és lábas jószág pusztult el; csak az iskolát és a templomot sikerült megmenteni. A dühöngő szélvihar élesztette a tüzet, azért nem bírták oltani. A szerencsétlenséget egy kenyérsütő oláh



Nilusi vízilovak.

asszony gondatlansága idézte fel. A kár meghaladja a fél millió koronát. — A szebenmegyei Polaka községben is tűz támadt e hét keddjén és porrá égetett ötven házat. — Szerdán pedig a szép Sátoralja-Ujhely községet károsította a vörös kakas. Husz ház pusztult el. A nagy szél majdnem lehetetlenné tette az oltást.

**Szabók sztrájkja.** A győri szabó munkások, minthogy béremelésre szóló követeléseiket a mesterek nem fogadhatták el, sztrájkba léptek. Hasonlóan az aradi szabók is, mert öt százalékos bérfőemelést és a munka-ido megrövidítését követelik.

**Kigyuladt vasutikocsik.** Barcs-telepnél a személyvonat egyik kocsija egy szivarcsutkától, mit valaki az ablakrámba dobott, tüzet fogott és porrá égett. Az utasok közül senki sem sebesült meg, de nagy ijedséget állottak ki. — Debreczenben is az állomáson gyuladt ki egy vasuti kocsí, melyben benzint vittek. A veszélyes folyadék felrobbant és levegőbe lódította Komlósy Sándor kocsivezetőt, a ki súlyos sebet kapott az esésében.

**Hamis ezres bankók.** Brüsszelben, a belga fővárosban olyan jól sikerült hamisítványt csináltak az ezer frankos bankjegyekből, hogy a valóditól alig lehet megkülönböztetni azokat. Több mint ezer darabot már forgalomba hoztak belőlük, mikor észrevették a nemzeti bankban. Eddig csak huszonegy darabot sikerült megtalálni a jók közt. A kereskedők most senkitől se fogadják el az ezres bankókat, még a tőzsde se, sőt mindenki iparkodik megszabadulni tőlük, mert nem tudnak különbséget a jók és a hamisítások közt.

**Tinódy sirja.** A híres Tinódy Lantos Sebestyén sirját felfedezték a Sárvár melletti Sár községben, hol a Perneszy-család sírboltjában alusza örök álmát a régmúlt idők kedves dalosa.

**Apagyilkos ikrek.** Felsőcsere-tesen egy Petrián János nevű gazda valamelyes hagyatéki ügyben régtől viszálykodik két fiával, a kik ikrek. Vasárnap egyezkedni próbált apa a fiaival, de szóváltásba

kerültek, miközben az ikrek agyonverték szülőapjukat. Mit nem tesz a kapzsiság, a pénznek mohó szeretete?!

**A pap áldozata.** Triesztben Martics nevű káplán éppen misére indult a székesegyház főoltarához, mikor egy örült ember orozva rá-támadt és hátába szurt. A derék ifju papot általános részvétellel kísérte sírjába a város közönsége.

**Gyilkosképviselő.** Az Egyesült-Allamok országgyűlésének egyik tagja, Hefin képviselő, a városi vasut kocsijában összeszólalkozott egy szerccsenel és azt revolverből agyonlőtte. A parlament nem engedte felfüggeszteni az illető képviselő mentelmi jogát, mert — ugymond — a szerccsenek mindig kihozzák sodrából a fehér embert nagy szájjukkal és pökhendi modorukkal.

**Rabok oktatása.** Nagybecskereken a törvényszéki fogházban rendszeres oktató és ismeretterjesztő előadásokat tartanak a raboknak. Günther igazságügyi miniszter most ezt a példát a többi fogházban is kövételre ajánlja, hogy a társadalomból kitalított bűnös a javulás útjára tanítás és mivelés által is visszasegít tessenek. Nagybecskereken Somfai János lapszerkesztő foglalkozik a szerencsétlen gonosztevők tanításával. Hiába, mindenütt az újságírók vállalják magukra elsősorban a műveltség terjesztését és az igazi ember-szeretet munkáját.

**Az aranyváros.** A Szierra-Nevada-hegyekben, Renó városától 65 kilométernyire három aranykutató, gazdag aranyérre bukkant. Ez három héttel ezelőtt történt és néhány nap mulva már hétszáz vasuti munkás volt ott, kiket annyira elfogott az aranyláz, hogy elhagyták biztos keresetüket és csak arany után akarnak ásni. Csakhamar a világ minden tája felől ezrivel csődültek oda az emberek és ma százezer lakosa van a sátorvárosnak, mely ott keletkezett. Rawhide lett a telep neve. A telkek ára mesésen felszökött. Amerikában különben nem ritkaság, hogy az arany hire ily rohamosan, mint-az a semmiből varázsol elő váro-

sokat. Sok tekintélyes székváros van ma a tengeren túl, miket így alapítottak meg egykor az aranykutatók.

**Elsülyedt hajó.** Mult szombaton a Dunán Zimonynál elsülyedt a Magyar Folyam- és Tengerhajózási Társaság egy hajója, a „Margit“, mely személyszállítást is közvetített. Most is nyolczvan utassal iparkodott felfelé a folyamon, mikor egy „Macsva“ nevű szerb vontató-gőzös az oldalába furta az orrát, úgy, hogy pár perc mulva már szemlátomást süllyedt lefelé. Az óriási lék ellenében szivattyuzásra gondolni sem lehetett. Az utasokat azonban megövtá a kapitány bátorsága és óvatossága, aki nyomban lebecsátotta a mentő-csónakokat és partra vitette az utasait, valamint a hajó legénységét. Sőt több ízben vészjelet is adatott, mire valóban jött is segítségére egy magyar és egy szerb hajó. Csakhamar csak kavargó örvény jelölte a Duna tükrén, hogy hol merült el a szép „Margit“. Az összeütközés okozója a szerb „Macsva“ hajó volt, mert elmulasztotta a lámpáit felgyújtani. A kárt még nem lehetett megállapítani.

**Bankrablásra** esküdtek össze Konstantinápolyban az oroszok és a görögök. Azaz minden fajtából csak a söpredéke. A francia bank ottani fiókját akarták bombával légberöpiteni és a zavarban azután kirabolni. A török rendőrség néhány tagja tudott az esetről, de megvesztegető részesedést ígértek nekik a rablók, tehát nem tettek feljelentést. Azonban angol titkos rendőrök nyomukba férkőztek a gonosztevőknek és kézre is kerítették őket.

**Kitüntetett plébános.** A király Stéger István czibakházi plébánosnak koronás arany érdemkeresztet küldött, mert immáron 60 éven át buzgón és sok sikerrel gondozza hivatását.

**Ezredek áthelyezése.** A 23. gyalogezred április 4-én Budapest-ről Boszniába megy, helyette a 68. gyalogezred három zászlóalja jó a főváros falai közé; egy zászlóalj marad belőlük Szolnokon. Ugyanaznap a 60. ezred Bécsből Egerbe kerül, viszont Bécsbe megy a 67.

## Ki akar kölcsönt?

Aki birtokára jelzálogkölcsönt akar fölvenni forduljon a Kisbirtokosok ház.) Az intézet egyaránt ad nagy és kis jelzálogos kölcsönöket, főczélja azonban, hogy a közép és kisbirtokoson segítsen. Ezért kölcsönöket már 300 koronától kezdve ad. A ki súlyos kamatot fizet tartozása után, az intézet olcsó kölcsönével segíthet terhen. Az előző hitelezőket az intézet a kölcsönből fizeti ki s mérsékelt díjért minden a kölcsönkö-rüli teendőt ellát. Kölcsönöket a földbirtok fele értékeig 20, 30, 40 vagy 50 évi törlesztésre engedélyeztetnek. Ha az adós pontosan fizet, az intézet a kölcsönt föl nem mondhatja, az adós azonban tartozását akár egészben, akár részben, bármikor minden díj nélkül visszafizetheti. Az intézet jelenleg 4%-os és 4<sup>1</sup>/<sub>8</sub>%-os záloglevél-kölcsönöket ad s a 4<sup>1</sup>/<sub>2</sub>%-os kölcsönök egyik módzata minden levonás nélkül készpénzben fizettetnek ki. Akinek kölcsönre van szüksége, forduljon bizalommal az intézethez, mely egyszerű levélre bárkinek szívesen ad felvilágosítást.

ezred  
eddig  
Trieszt  
pedig  
16-os  
kére  
jönne  
novic  
4-es  
benb  
Nagy  
helye

Az  
már e  
között  
lat a  
Ferdin  
rád ve  
egyik  
budap  
a más  
czeg,  
Az ide  
lesz;  
getlen  
vezért  
ki, se  
meg n  
a bud  
zagráb  
pata,  
kesfej  
honvé  
bécsi  
valam  
verosz  
minisz  
korlato  
tartalé  
hogy v  
80 emb  
nulhass

Elfü  
dohány  
mutatja  
látjuk,  
430 kor  
tölt el  
három  
előtte v  
560 mil  
millió f

A tíf  
meg B  
tudnival  
ragály c

560 mil  
millió f

A tíf  
meg B  
tudnival  
ragály c



ezred. A 4. bosnyák ezred, mely eddig Bécsben állomásozott, most Triesztbe jut, a komáromi vadászok pedig Klagenfurtba. A budapesti 16-os huszárok Grácba és környékére lesznek elosztva. Pestre pedig jönnek a 10-sek, kik eddig Czernoviczben boldogtalankodtak. A 4-es huszárok Bécsből Nagyszébenbe, az 1. huszárezred pedig Nagyszébenből Bécsbe cserélnek helyet.

**Az ideai nagygyakorlat.** Mint már említettük, a Duna és a Lajta között folyik le az ideai nagygyakorlat a király jelenlétében. Ferencz Ferdinánd királyi herczeg és Konrád vezérkari főnök intézik azt. Az egyik sereg fővezére Úxküll gróf budapesti hadtestparancsnok lesz, a másiké egy uralkodó házbéli herczeg, aki még nincs kijelölve. Az ideai gyakorlat egészen harcias lesz; a hadvezetőség egészen függetlenül engedi működni a két fővezért. Még a helyüket sem jelöli ki, sem a határvonalakat köztük meg nem állapítja. A gyakorlaton a budapesti 4., a pozsonyi 5., a zágrábi 13. hadtest valamennyi csapata, azonkívül a budapesti, székesfejevári, pozsonyi és zágrábi honvédkerület csapatai, továbbá a bécsi és pozsonyi lovashadosztály, valamint az új bécsi hadgyűverosztály vesz részt. A hadügyminiszter elrendelte, hogy a gyakorlaton résztvevő csapatok annyi tartalékot hívjanak be husz napra, hogy valamennyi század a rendes 80 ember helyett 170 emberrel vonulhasson fel.

**Elfüstölt milliók.** A magyar dohányjövedék igazgatósága kimutatja a múlt évi forgalmát. Ebből látjuk, hogy 122 millió 679 ezer 430 korona értékű dohányárut füstölt el az ország 1907-ben, közel három millióval többet, mint annak előtte való esztendőben. Szivarból 560 millió, cigarettából 1766 és fél millió fogyott el.

**A tifusz még mindig nem szűnt meg** Budapesten, de örvendetes tudnivaló, hogy mégsem terjed a ragály olyan mértékben, mint félni

lehetett. Most 7 férfi és 44 nő van ápolás alatt a járványkórházban, megfigyelés alatt pedig 37 személyt kell tartani. — Az ország más vidékéu eddig egyetlen megbetegedés sem fordult elő.

### Baptista keresztelek Afrikában.

A baptisták két szempontból különböznek a többi szegény keresztény szakadároktól, sajátágos szervezkedésük és még sajátágosabb keresztységük által. Eklézsia alatt ők az ujrakeresztelt hívők szabad egyesülését értik, kik maguknak czélul tűzték a világtól visszavonult életet és a szüntelen missiót. Életüket a szentírásból kivett szabályok szerint rendezik be és fennen vallják, hogy államtól az egyháznak végkép függetlennek kell lenni. Hitközségeiket demokratikus alapon önkormányzattal igazgatják. Akármelyik ügyre, mi a községet érdekli, például új tag felvételére, vagy régi kiközösítésére, missió kezdésére, prédikátor választására mindenkor teljes ülést hívnak egybe, melyen egy „vén” elnököl.

Keresztelekük lényegesen különbözik a katolikus, vagy evangélikus keresztéségtől, de sokban hasonlít a görögök modorához; ők a jelentkező hívőt nem meghintik vízzel, hanem elmerítik abban. Azután nyomban urvacserát adnak neki, mint a görögök is, mert náluk ez már nem szentség, hanem csak erősítője a hitnek, mit attól, ki keresztelese által az Urban való hitről tanuságot tett, megtagadni nem szabad. De míg a görögök a kisdedet is háromszor merítik víz alá, a baptisták megelégszenek egyszeri merítéssel. De még erről is csak mint kegyelmi eszközről szólnak. Vagyis még a kereszt-

ség sem okvetlenül szükséges az üdvösségre, hanem elnyerheti az ember az Ur minden kegyelmét magerejéből is, minden szertartás nélkül is.

Képünk egy néger-keresztelest ábrázol Afrikában; itt szabadban végzik azt, míg Európában csak igen ritkán esik ez meg folyó vagy álló vízben, hanem csak medenczében, melyet imaházuk belsejében készen tartanak. A londoni kongresszuson, hol a világ összes baptistáinak képvisellete egy világszövetséget alakított, hét millió hívőről történt említés, kik az ujrakeresztelest magukra szükségesnek tartották.

Mert ez is lényeges cikkely a hitükben: nemcsak az ujszülöttnek van szüksége keresztéségre (sőt ennek nem is okvetlenül) hanem a felnőtt embernek. Abból veszik ezt, hogy Jézus Urunk is harmincz esztendőskorában vett keresztéséget Jánostól. Mikor tehát új hívő jelentkezik, vagy ha a született baptista 30 éves lesz, akkor keresztéségre kell magát adnia. A más keresztény felekezetben kapott keresztéséget érvényesnek veszik, de csak mint elsőt, melyre a másodiknak következnie kell.

A keresztelesei szertartásuk ez: Prédikáció után az ujhivek kiválnak a sorból és miután magukra öltötték az előirt fehér ruhát, körülállják a vizet. (Medenczét vagy partot.) A keresztelező, kinek nem kell okvetlenül a hitszónoknak lenni, komoly szót intéz hozzájuk a keresztéségről és azután fennhangon kérde tőlük, hogy egész szívvvel hisznek-e Jézusban, mint az Isten fiában? Igenlő válaszukra azután áldást kér rájuk és mindenikkel külön-külön a vízbe lép, miközben valami mondást idéz a szentírásból (mintegy keresztelesei emlékmondatot.) Most elmondja



Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyár

**STOWASSER J.**

császári és királyi, udvari HANGSZERGYÁROS

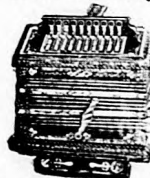
a m. k. honvédség, a közöshadsereg, m. k. zeneakadémia, színházak, művészek stb. szállítója

Raktár: II. Lánchid-u. 4. BUDAPEST Gyár: II. Öntőház-u. 2.

**LEGNAGYOBB GYÁR ES RAKTÁR.** Ajánlja saját gyárában készült elismert legkiválóbb minőségű vonós-, fuvó- és ütőhangszereit. Teljes zenekarok felszerelése előnyös feltételek mellett, a legjutányosabb árban szállítatik. — HARMONIKÁK legjobb erős, elpusztíthatatlan és különleges aczelhangokkal — TÁROGATÓ saját találmány, iskolával 35 frttól feljebb.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Kivitel nagyban és kicsinyben.



okosok  
2. (saját  
son se-  
et olesó  
csönkö-  
az adós  
bármí-  
os köl-  
e, for-

a keresztelei formulát, miközben az új hívő egybekulcsolja a kezét. Ezt a pillanatot mutatja a képünk. Most következik a lemerítés. Miután a hívek ismét levetették a fehér kötőt, rendes ruhájukban a gyülekezetbe visszamennek, hol ének, imádság közben urvacsorát kapnak. Végül a vének sorra a megkereszteltek fejére teszik kezüket, ez olyan bérmlátszó. Az urvacsorát tört kenyérrel és borral tartják.

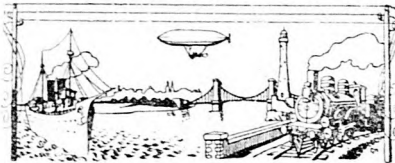
### A legfényesebb világítótorony.

A Hörnum-Sylt kikötő új világítótornya most a legerősebb az Északi tengeren. A kerek tornyot öntött vaslapokból összeállított köpenyeg fedi, melyek oly erősek, hogy képesek dacolni a példátlanul erős északi szelekkel is. Ez a daczolás különben nem a vaslapok vastagságán mulik, hanem a rugalmasságukon. A tornyot magát 19 tengeri mérföldnyire meg lehet látni, de a belőle kilövelt villamos fényt még negyven mérföldről is. Ujabban ugyanis nem állandó égő lámpákkal szerelik fel, hanem olyan készüléket szerelnek bele, mely valóságos villámok szór bizonyos megállapított időközben. Ugyanakkor a készülék mögött simára csiszolt fémlapokból tükröt építenek, mely a ráverődő fényt sokszorozva veti vissza ki a sík tengerre. A régi állandó lámpáktól azért tértek el, mert a szünettelen fényük sokszor összetéveszthetők voltak a hajók lámpásaival, a partok őrtüzeivel és a zátonyok vagy sekélységek figyelmeztető mécszeivel. Persze csak messziről, de hiszen mikor a hajó már megközelíti a világító-tornyot, akkor mintha szüksége se volna rá.

A hörnumi világító-torony változó egymásutánban egyszer két, máskor négy villámot lövel gyorsan. Mindenik villám éppen másodpercig tart. Ez a torony lehetővé teszi, hogy az amerikai mélyjárású hajók ezentúl itt is kiköthessenek, a mit

hasznosan fog élvezni a sziget iparkodó lakossága. Sylt szigetén van a híres tengeri fürdő is, melyet néhai Oszkár svéd király minden évben meglátogatott.

A torony egy tizenhét méter magas zátonyon áll. Magassága 50 és fél méter, a vetítő (fényszóró) lencse 55 méternyire van a tenger színe fölött.



### NÉPEK, NEMZETEK.

**A balkáni katlan.** Elénken foglalkoznak ismét az európai nagyhatalmak a Balkán dolgaival. Oroszország kezdte az üzenetváltást és keresi a nagyhatalmak hozzájárulását, hogy a szultánt rákényszerítsék, alkalmazzon Maczedóniában vegyesen európai katonatisztekkel biztosoknak, kik csak a fizetést huznák Konstantinápolyból, másképp az illetékes országnak tartoznának felelősséggel. Persze a szultán nem igen fogad el ilyen lealázó feltételt, noha az angol kormány is erősen szorítja rá. Ellenben a német császár a mai állapotok fenntartásához ragaszkodik és hasonlóan a bécsi külügyi minisztérium is.

**Tengerészek zendülése** készül ismét Oroszország fekete-tengeri hajóin. A titkos rendőrök ugyan már felfedezték a nyomokat de a részesekeket még nem tudták kézrekeríteni. Több mint ötszáz tengerészt vetettek már fogságba, köztük sok főtisztet és herceget is. Jellemző, hogy most már mindig részt vesz az orosz előkelőség is az összeesküvésekben.

**A portugál király** karján a seb (orvosok állítása szerint) azért gyógyul olyan nehezen, mert a merénylők annak idején mérgezett golyókkal lőttek. Az operációt halasztják,

mert remélik, hogy a fiatal király erős szervezete mégis csak megbírkózik a kórral. — A király személye csak nincs biztonságban Portugáliában. Mult héten is a „Fekete kéz” nevű banda egyik tagjának sikerült a királyi lak őrsege közé lopózni és katonaruhában szolgálót is teljesíteni. Maga a király lett rá figyelmes, mert nagyon izgatottan viselkedett az az egyén az őrsegen. A felfedezés nagy izgalmat szült a királyi családban, mert tudni való, hogy Károly király gyilkosai is a „Fekete kéz” bandájából kerültek ki.

**Ausztria válsága.** Ausztriában a csehek ismét mozgolódnak nyelvük miatt. Azt követelik megint, hogy Csehországban a német és a cseh nyelv egyformán hivatalos legyen. Miuthogy Beck báró kormánya ilyen rendeletekre nem hajlik, a csehek ki akarnak válni a többséget alkotó koalícióból. Ha ez bekövetkezik, akkor megint nincsen többség, mely alkotmányos minisztérium alakítására képes, tehát ismét hivatalnok-minisztérium vár Ausztriára.

**A német császár** utazik javában a Földközi tengeren. Mult héten Velencét látogatta meg, most a dalmát partokon horgonyoz, hol Ferencz Ferdinánd trónörökös is tisztelegni fog nála, utóbb Görögországba indul és onnan Konstantinápolyba, hol a szultán már nagyban készül fogadására.

### Nilusi vizilovak.

Az állatvilágnak egyik leghatalmasabb és legotrombább alakja a nilusi viziló, melynek két példányát — anyát és fiát — ábrázolja mai képünk. Ezt a tohonya állatóriást azért nevezik nilusi vizilónak, mert ma már jóformán csak az afrikai Nilus folyóban található föl. Óriási nagy állat, sulyra nézve 2—3 ezer kiló, hosszúságra 4—5 méter. E nagy terjedelmességhez képest csodálatos könnyedén uszkál a vízben és olyan virgoncz fordulatokat tesz, akár egy kis halacska.

A világ legjobb és legerősebb kaszája mégis csak a világhírű

**TRANSWALI KASZA**

és csak az a valódi, a melyen a 3 burvezér védjegy van.

Ne mulassza el hát senki sem már most megrendelni ezen világhírű kaszát az egyedüli árusítójánál

**GRAUER MIHALY, MERKUR KIVITELI ÁRUHÁZÁNÁL, KÖBÁNYÁN, Ó-HEGY-UTCZA 8.**



Minden 10 darab után 1 darab ráadás kaszát adok.

Árai ezen világhírű kaszáknak ezek: 8 markos 1 forint 15 kr. 8 és 1/2 markos 1 forint 20 kr. 9-es 1 forint 30 kr. 9 1/2-es 1 forint 35 kr. 10-es 1 forint 40 kr. 11-es 1 forint 60 kr. és 12-es 1 forint 80 kr. A postai díjat én fizetem és 20 darabnál két gyönyörű esataképet is kap minden megrendelő.

A viziló csak kivételesen megy ki a szárazra, tudniillik akkor, ha a folyóban kevés a növény, s rendszeresen éjjel, amikor tápiálékot keres. De azért 3—4 percnél tovább nem marad a víz alatt sohasem, mert nem bírja ki levegő nélkül. Rendszeresen csak az orrlukait dugja ki s úgy vesz lélekzetet.

A viziló emlős állat, a nőtény tehát szoptatja fiait. Talán egy állatnál sem találunk oly gyengéd anyai szeretetet, mint éppen ennél a behemótnál. Az anyát arról lehet megismerni, hogy egyetlen pillanatra sem téveszti szem elől magzatját s annak minden mozdulatát örömmel és gyöngéd gondoskodással kíséri. A szilaj állat néha vidáman játszadoz kedvencével s anya és fia enyelegve bukdácsolnak és dörögve mulatnak a vízben. A vízben az anya rendszeren hátára ülteti s úgy czipeli kölykét.

A fiatal viziló, ha fogságba esik, örömet elfogadja a tehén tőgyét, azonban egy tehén nem tudja táplálni, mert a fiatal óriásnak rövid idő múlva 4 tehén vagy 12 kecske tejére van szüksége. A fogságban azért rendszeren elhullanak a kölykök-vizilovak, éppen csak az öregebbek tudnak a különböző átkertekben életben maradni. A budapesti állatkertnek is van egy vizilova. A «Jónás», mely egyike a legkifejlettebb példányoknak.

## Utazás az akasztófa körül.

— A börtön titkaiból. —

A történetek miatt természetesen a bűnügyben addig gyorsan folyt a vizsgálat egyszerre csak elakadt. A törvényszéki orvosok azt állították, hogy Szedzerjessy örült, ezzel szemben a börtön-felügyelő folyton azt hangoztatta, hogy a tüdő ember csak így akar szabadulni s tettetés az egész.

A tényállás kiderítése céljából a kir. ügyészség elhatározta, hogy Szedzerjessy a budapesti gyűjtőfogház megfigyelő osztályára küldik. Ott kiveszik belőle az igazat!...

Azon éjjel Endes sietve hívta a kürtőhöz tanítványát.

— Czimborám, itt már elvégezted a dolgodat. Most még csak arra ügyelj, hogy légy olyan süket már most, mint az öreg ágyu, ne hallj meg soha semmit! Pár nap múlva Pestre visznek a megfigyelőbe. Ott nehezebb lesz a dolgod, mint itt, — mert én sem leszek melletted tanácsos. Vigyázz! Mert ott az orvosok fájdalmas kísérletekkel tesznek próbára, kapsz injekciót, meg villamozást, hogy beleszédülj. Ha kiállod jajszó nélkül, szerencsés ember vagy, mert nem Bali keze alá, de tébolydába kerülés. Onnan pedig gyerekjáték »elszvingolni.«

— Csináld a dolgot úgy, mint itt és ne bizz senkiben, — fejezte be oktatását a betörés nagymestere.

Másnap már fegyveres örök kísérték a gyilkos »Gyulát« Budapestre.

A budapesti megfigyelőben Gyula, követte mestere utasítását, teljesen úgy viselkedett, mint a hogy Vársárhelyen oly sikerrel begyakorolta. Az előre jelzett torturák: nyelv-elektizálás és különféle injekciók fájdalmi öröme az eljeltetést sem árulta el magát. Tekintete mindig bamba volt, beszéd helyett dadogott, hörgött és süket volt akár egy ágyu.

Már a negyedik hetet töltötte így a megfigyelőben, hol a kezelő orvosai is mindjobban hinni keztek paralitikus viselkedése komoly voltában.

Ekkor azonban Szedzerjessy elkövette az első hibát. A fölötti öröme, hogy Pesten is sikerül félvezetni az orvosokat, egyszerre közlékenyvé tette egy fogolytársával szemben.

Egy éjjel — hogy teljesen tájékozva legyen az eddigi hatásról — kérdésködni kezdett attól. Az másnap jelentette a kezelőorvosnak, hogy társa az éjjel teljesen értelmesen beszélt vele.

Az orvosok ekkor elővették s újra alaposan kontrollálták, de Szedzerjessy, a ki megsejtette, hogy börtöntársa elárulta, ismét paralitikus buta közömbösséget színlelt.

Az apagyilkos Szedzerjessy ezután visszahozták Marosvásárhelyre azzal az orvosi véleménynyel, hogy: aligha nem szimuláns!

Eldönteni azonban a kérdést nem tudták. Vársárhelyen természetesen Gyula a már teljesen paralitikus bolond benyomását keltette, s az orvosoknak csak az volt a véleményük, hogy tökéletesen bolond.

Sok vita folyt e miatt. S a királyi ügyészség úgy határozott, hogy ez ügyben kikéri az »Országos egészségügyi tanács« véleményét.

Szedzerjessy örültségének a kérdésében Kaviák Vendel a marosvásárhelyi fogházak felügyelője, nem elégedett meg csak annak a hangzatosával, hogy a nevezett fogoly szimuláns, de kereste a módot arra, hogy fölvevéseit be is igazolja.

Mint régi praktikus szakember, mikor Szedzerjessy Budapestre szállították, bement annak a cellájába. Kutatni kezdett, hátha valami nyomra, kiinduló pontra akad.

A szoba tüzetes átvizsgálása közben akadt is egy, másnak bizonyára kevés értékű jelre. A kályhacső meglehetősen ferdén és lazán állott a falban s a föld a kályha körül kormos és piszkosabb volt, mint másutt.

A dolgon gondolkozva odalépett a csőhöz s a másik perczben már ki is huzta azt a kürtőből. E közben korom hullott a földre. Mig e fölött szötte a gondolatát, egyszerre csak kopogást hall. Figyelni kezd s hallja, mikor a szomszédból a börtönökben annyira üldözött jel-kopogással kezd valaki beszélni.

Szerencsére értette a jelbeszédet, a mely csak ennyiből állott:

— Te marha! Ha nem vittek még föl Pestre, nappal ne bántsd a kályhacsövet!...

Nyomban fölálta magát s visszakopogta:

— Jól van!

A felügyelő érezte, hogy alighanem jó nyomra akadt. A következő perczek pedig nyomban megerősítették fölvevése helyességét. Eszébe jutott, hogy a Szedzerjessy 6. számú cellájával szomszédos cellában, a 7-esben, Endes Árpád, a börtönben csak »Endré«-nek nevezett notórius gazember volt bezárva.

Hogy ezek ketten összekötöttségben állottak, az már világos volt előtte. A kiinduló pont tehát megvolt.

Észleleteit egyelőre nem közölte senkivel, hanem várta a pesti megfigyelés eredményét. Közben azon törte a fejét, hogy Endest, ezt a raffinált gazembert, kinek a keze — érezte, — hogy okvetlenül benne van a dologban, hogy bírná szóra, vallomástételre bírni.

Nehéz földat volt. Egy mindenféle zsirral megkent nemzetközi gonosztevőt nem könnyű vallomásra bírni. E nehézségek azonban még jobban izgatták ambícióját s elhatározta, hogy ha török, ha szakad, de kideríti a titkot.

Pestről ezalatt keringett, szállott a hír, hogy Gyula már teljesen oda van, se hall, se szól!...

A felügyelő Endes gyöngye oldala után is kutatott. Nem igen talált. Ekkor elhatározta, hogy váratlan támadással rohanja meg Endest. Egy este csak beállított az Endes cellájába. Elmondta annak, hogy mindent tud és fölszólította, hogy az is mondjon el mindent, a mit csak Gyula szimulálása dolgában tud. Endes tagadta, hogy bármit is tudna. Ennyi szemtelenség láttára a felügyelő is dühbe gurult s más hangon kezdett diskurálni:

— No, ha nem tud, majd tudok én! Mikor utoljára kopogtatott Gyulának a kályhacsőért, akkor már nem Gyula, de én voltam a cellában. A kopogtatással adott figyelmeztetést is én kaptam! Szigorúan tiltva van a börtönökben a kopogtatás! Ezek után sok minden másképp lesz! Ha csak nem lesz őszinte, s el nem mondja, a mit a Gyula szimulálásáról tud.

Ez a sok minden a börtönök mindenható ura szájából s a kemény hang vesztjóslóan hatott s Endes némileg beadta a derekát.

Bevallotta, hogy az örültnek tartott süketnéma Gyulával több éjjel beszélgetett a kályhacsővel.

Ezután a börtönfelügyelő még több ízben kikérdezte Endest s ezen vallomásokból is már kétségtelenül állott előtte, hogy fölvevéseiben nem csalódott és Szedzerjessy csak sztmulálja az örültséget.

E hó 4-én Szedzerjessy Budapestről visszakisérték e marosvásárhelyi börtönbe.

De a fogház-felügyelő fölfedezéseit még titokban tartotta. Egész munkálát akart előállani, s nyomozott az ügyben erőlyesen.

A hazajött Szedzerjessy természetesen adta az örültet kézzel-lábbal. Az orvosok szentül hittek benne, hogy örült s már ki volt mondva a szentencia rá:

Még megkérdik az országos közegészségügyi tanácsot és beteszik valamely tébolydába. Egy szóval az akasztófa helyett már kilátásba volt helyezve — a mi már fél szabadulás — a tébolyda.

Szedzerjessy most a 8-as számú cellába helyezték el. Pár nap múlva megjelent nála Kaviák Vendel, a börtönfelügyelő. Megpróbálta egyenesen szóra bírni. Beszélt hozzá. Mondta neki, hogy ő biztosan tudja, hogy tettei magát. Bizonyítékai vannak, melyekből kétségtelenül kitűnik, hogy szimulálja az örültséget. Szedzerjessy pedig mindezekre csak bambán, zavaros tekintettel ült. Hallgatott, mintha egy szót se értett volna.

— Ne féljen! Nem kerül az akasztófára! — játszotta ki a legérzékenyebb ütőkártyáját a börtönfelügyelő.

Szedzerjessy fölugrott, de a másik pillanatban ismét hülye torzképet vágva járt körül a cellájában. A felügyelő ekkor mis eszközökkel próbálkozott. A jelkére akart hatni. Előbb a szabadulás más mi-kéntjéről s esetleges kedvezésekről beszélt, majd hirtelen dörgő, fenyegető hangon vágta oda:

— Behozatom a börtönbe a szüleit, apját anyját, hadd szenvedjenek azok is! S aztán otthagya a bódult fejű szimulánst.

Ó már ekkor eleget látott és tudott a maga számára. Mint pszichológus, azzal is tisztában volt, hogy a sokféle gondolat most ott dolgozik a gyilkos fejében.

S ha a régi czellájában lesz, lelki gyöt-rődésében bizonyára Endeshez fordul tanácsért.

Intézkedett is, hogy estefelé kisérjék Gyulát a 6-os czellába. Ó maga pedig nyomban betoppant Endeshez.

— Mindent úgy fog csinálni, a hogy parancsolom, — adta ki Endesnek a szigorú utasítást s ő maga vele maradt egész délután és este.

Alig végződött el este a szokásos czel-lavizsga, már hallatszott Szederjessy kopogása. A felügyelő maga kopogta vissza a feleletet:

— Beszélhetsz! Tiszta a levegő! A másik perczben már áthallatszott, hogy a kályhaesővet csavarja le. Ugyan-ezt tette Endes is.

Szederjessy szinte fuldokolva az izgatottságtól, kezdte beszédét.

— Nagyon szorongatnak, Endre! Hej, csak az az akasztófa ne fenyegetne, nem csinálnám tovább! Az igaz, hogy te jól megtanítottál szimulálni, de ha mindenkint lovát is tettünk, a börtönfelügyelőt nem. Az belélt a lelkembe! Segíts ki tanácscsal!

Endes ekkor a börtönfelügyelő utasítására odalépett a kürtőhöz. Felett Szederjessynek s kérdezte, hogy mit remél.

— Semmit, — hangzott tompán a te-lelet. — Erzem, hogy a börtönfelügyelő akasztófára juttat.

— No lássa Szederjessy, szólalt meg a kürtőben most már a börtönfelügyelő hangja. Hisz maga egész okosan beszél és a kürtön keresztül még a hallása is visszatért. Mi ide át az Endes czellájában a vizsgálóbíró ural és egy irnokkal, a ki írja a maga beszélgetését, most már hivatalosan konstatáltuk a maga csalárdságát. A mint látja, most csapdába került! Hagyjon föl ezek után az ostobasággal, hisz azzal csak a saját helyzetét nehezíti. Hiába való már minden. Tíz percz mulva fölkeresem a vizsgálóbíró elé s tegyen töredelmes vallomást.

Ugy is történt és Szederjessy újra régi ábrázatát öltte magára, bevallotta, hogy eddig mindig csak tettete magát.

Másnap már a börtönben szájról-szájra, czelláról-czellára ment a hír:

— Gyulának megjött a szava, — nem bolond már!

A vizsgálat most már hamar be fog fejeződni. A kapzsisága miatt gyilkossá lett Szederjessy fölött ítéletet hozhatnak a bírái s majd eldől már az a kérdés is, mi vár reá: fogház-e vagy akasztófa?

## KEDVDERITŐ.

**Csak most tudja. Bíró:** „Félév előtt nevezte magát vizilónak a Cse-repi, aztán most jön panasza?”  
**Téglási:** „Most látom a Magyar Néplapból, hogy az micsoda förtelmes állat!”

**Szerénység.** A katonaoorvos magában mondja: „Szeretném tudni, minek nekem a gyógytudomány? A legénységért talán? Mert ha a tiszteknek bajuk van, ugyis *rendes* orvoshoz mennek.”

**Szemrehányás.** „Maga mindig azt mondja, hogy kicsiségekkel nem foglalkozik, oszt' mégis gyereke született!”

## KÖZGAZDASÁG.

**Birtokcsere.** A Schaumburg-Lippei hercegi családnak Eszék melletti nagy birtokát megvette egy francia és belga pénzcsoport, mely az erdőt letaroltatni és a földeket parcellázni akarja. A vételár 44 millió korona.

**A bugaci pusztá.** Kecskemét város a tulajdonát képező bugaci pusztá tizenhátezer holdas területének jövedelmével nincs megelégedve, azért elhatározta, hogy abból hétezer holdat jövő ősztől kezdve kigazdálkának részletekben bérbe fog adni.

**Szünet a szénbányákban.** Amerika válsága kihát a bányák üzemére is, legkivált a szénbányákra. Eddig kétszázötvenezer szénbányai munkást bocsátottak el, mert a bányák egyelőre nem termelnek frisskagású szenet, miután a múlt évi vészlet is raktáron maradt.

## Budapesti piaczi árák.

**Liszt.** Nullás 19.70, egyes 19.50, kettes 19.30, hármás 19.—, négyes 18.80, ötös 18.40, hatos 18.—, hetes 17.20, nyolczas 17.50, F. 7.—, G. 7.20.

Buza átlag 5 fillérrel leszállott.

Minőség	kilos	Ára 100 kgr,
Tiszavidéki	74	23.40 — 23.90
"	77	23.80 — 24.20
"	80	24.15 — 24.55
Pestvidéki	75	23.00 — 23.50
"	76	23.65 — 24.05
"	77	23.75 — 23.25
"	78	22.95 — 23.25
"	79	22.70 — 23.10
Bánsági	75	23.60 — 24.00
"	76	23.85 — 24.30
"	77	24.— — 24.40
Bácskai	75	23.80 — 24.20
"	76	24.— — 24.40
"	77	24.10 — 24.55
Fejérmegyei	76	23.60 — 24.—
"	77	23.70 — 24.10
Rozs I. rendű	21.10	— 20.20
" középren.	20.90	— 20.—
Arpa takarm. I.	15.00	— 15.20
" II.	14.80	— 15.00
Köles	—	—
Zab I. rendű	16.10	— 16.40
" II.	15.60	— 15.80
Tengeri (belföldi)	13.25	— 13.45

Repce nem került piacra e héten.

Disznózsir 100 kg. 1.42 K., szalonna 1.08 és 1.20 korona közt.

**Testre és szellemre** egyaránt üde hatással bír Müller Albert (Budapest, V. 15. Vadász-utca 34.) R. B. 89.967. sz. dupla elektromágneses keresztje s mindenki maga ellen vétezik, ha bármily idegbántalomtól eredő bajban szenved és nem alkalmazza ezen készüléket, mely abszolút biztos sikerrel működik, mint azt a naponként beérkező elismerő levelek bizonyítják, melyek közül ma a kö-

vetkező kivonatot közöljük: Igen tisztelt Müller ur! Az ön villamdelejes keresztje által, melyet talán három hónap óta használok, a szellemi erőmhez igen jólesőleg egészen hozzájutottam, úgy, hogy teljesen rendbehozottam, mo idhatom magamat. A nyakmerevségem teljesen elmúlt, a beszéd kiejtésében is sokban erőhöz jutottam, lát- és hallóidegeim is megerősödtek s így azt mondhatom, hogy ezen 4 frtos készüléke engem sokban ideg-erőmhöz segített. Nagyon ajánlom bárkinek ezt viselni. Köszönöm ismételve, maradtam tisztelettel Szikla Béla, Hont-Szántó, február 20-án.

**A Villand testvérek czirkusza** esténként zsufolt nézőtér előtt mutatja be nagyszabású műsorát, amely szombat óta hat attrakcióval bővült. Izgalmas látvány Berg atléta birkózása egy medvével, Spessardi medvecsapata, Jean és Jeanette uszó-csillagok, a The Alferes-csoport, a remek lovasmutatványok óriási tetszést aratnak. A közönség a czirkuszban kitűnően mulat. Csütörtökön délután négy órakor az Országos Gyermekevédő Liga javára ifjúsági előadás lesz mérsékelt hejyarákkal.

**A „Buziási Phönix Ásványvíz“** már a rómaiak idejében világhírű volt páratlan gyógyhatásáról és üdítő ízéről. Most Muschong Jakab a Buziási fürdő új tulajdonosa kiváló szakértelemmel és a legnagyobb áldozatkészséggel fogott hozzá, hogy mindenkinek lehetővé tegye e csodás gyógyhatású víz használatát.

**A „Buziási Phönix ásványvíznek“** kitűnő hatását vese és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, huykó-és fővényképződésnél, a légutak és kiválasztószervek hurutos bántalmainál a legnevesebb orvostanárok elismerték. Kellemes, kissé savanykás ízű, vasmentes, szénsavdús tartalma a legkiválóbb asztali vízzé teszi. Járványos betegségek ellen a legkiválóbb óvszer.

**Kasza és kasza** közt, hogy mekkora különbség lehetséges, azt a gazda jól tudja! Eppen azért csak megbizható helyről kell e fontos szerszámot beszerezni. **Grauer Mihály** Merkur-áruházának hirdetésére felhívjuk az olvasók különös figyelmét.

## SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

**B. A.** Lapsapuszta. Előfizetése ebben a hónapban járt le. Ha még négy korona és 50 fillért küld, úgy egészen az év végéig rendben lesz a fizetéssel. Azt a füzetet tartás meg, Nem kell visszaküldenie. — **D. I.** Miskolcz. Fizessen rá egy koronát, akkor a következő újévi rendezve lesz előfizetése. — **L. G.** Felsőnyárad. Márczius végén jár le. — **Cs. J.** Gyöngyöshalász. **S. V.** Eperjes. **5525.** sz. előfizető. Rákóczi-sorsjegyeik nem nyertek. — **M. K.** Ocsárd. Bővebb leirást arról a készülékről ma még sehol sem kaphat, mert még nincs szabadalmazva s így feltalálója féltékenyen őrzi annak titkait. — **N. N. 68.** Pomogy. Ebben a vitás kérdésben helyszini ismeretek nélkül nem tudunk dönteni. Nálunk Budapesten ilyesmire nem adódik példa, a vármegyei szabályrendelet pedig, mely ezt a kérdést szabályozza, megynként eltérő. — **F. B.** Gesztete. Sorsjegye nem nyert. — **R. B.** Óbecse. A budapesti cím-és lakjegyzékben nem fordul elő. Más módon nem tudunk utána puhatolódzni. — **Cs. J.** Ipolybalog. Elfogadjuk. Tesék beküldeni. — **H. J.** Csehi. Megfejtése helyes.

**Kivándorlás fölösleges!**  
 Kereset mindenki részére a legújabb gyorskötőgépeken való kötéssel. — Árjegyzéket küld:  
**Első Magyar Kötőgépgyár**  
 vezérképviselője,  
 Bpest, Hegedűs Sándor-utca 24. II 34. (ezelőtt Kemnitzer-u.) Minden háztartásban nélkülözhetetlen!  
 Képviselők mindenütt kerestetnek.

**BÁMULATOSAN OLCSÓ KERITÉSEK**  
 SZŐLŐ-TERMELEK NYELVÉRE MEZŐ-CAZDOK NYELVÉRE  
**HAIDEKKER SÁNDOR**  
 Budapest, VIII., Ullői-ut 48/18. sz.  
 kizárólagos gyártója a világ-szabadalmazott  
**„HUNGÁRIA” DRÓTFONATOKNAK**  
 melyek előnyeiknél fogva felülmúlnak minden másfajta kerítést. — Állandóan készletben. — Kiszolgálás azonnal, figyelemmel és pontosan.  
 „Hungária” drótfonatok négyzetmétere 30 fillértől feljebb.  
 Díjmentes árjegyzékért forduljon fenti címhez.

**Drótkerítés**  
 legolesőbb  
 Arjegyzék díjmentesen!  
  
 Arjegyzék díjmentesen!  
**Stadler Mihály.**  
 kerítésgyáránál  
 BUDAPEST, VI., Váci-körút 41j. sz.

**FISCHER és TSA NAGYENYED**  
 FA- és SZŐLŐISKOLÁK  
 150.000 Gyümölcsfa csemete  
 1.000.000 Gyümölcsfa-alany  
 1.000.000 Elő sorony csemete  
 sötányfák, díszcserjék, tülevelűfák, rózsák stb.  
 1.000.000 szőlőoltvány. Európai és amerikai sima és gyökéres vessző.  
 Különlegesség: Csemege-szőlőoltványok.  
 120 kat. hold művelési terület  
 30.000 Kiváló szép besztercei és boszniai szilvafa csemete.  
 Arjegyzék ingyen.

**BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ**  
  
 vese- és hólyagbajoknál minden vizet felülmul  
 Kellemes, kissé savanykás ízű, vasmentes, szénsavdús,  
**RENKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALI VIZ.**  
 Orvosilag ajánlva.  
 Ivó-gyógymódrá használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és főnyékpződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásnak bizonyult.  
 Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:  
**Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.**

**KRISTÁLY FORRÁS**  
 szénsavval telített ásványvize hasznos ital *étvágy zavaroknál és emésztési nehézségeknél.* A legtisztább és *legégszesebb* asztali és borvív. — Hathatós *szomjesilapító.* — Övszer fertőző betegségek ellen. — Orvosi rendelet szerint egy melegített pohárral igyék éhgyomorrra. — Kívánatra telít:snélküli töltést is szállít a  
**Szt. Lukács fürdő Kútvállalat Budán.**

**„Szt.-Lukácsfürdő”**  
 gyógyfürdő, Buda.  
 Téli és nyári gyógyhely  
 Természetes forró-meleg kées források, iszapfürdők, iszapborogatások, massage, vizgyógyintézet, gőzfürdők, kő- és kádifürdők, gyógyvízuszodák. Olcsó és gondos pensio. Csúsz, köszvény, ideg-bajok. Lakás, ellátás felől kimerítő prospektust küld ingyen a  
 Szent-Lukácsfürdő igazgatósága, Buda.

## INGYEN!

és bérmentve küldöm szőlőoltvány és vesszőkről árjegyzékemet, mely minden szőlő és kert tulajdonosnak nélkülözhetetlen tudni valót tartalmaz.

### Az árak meglepő olcsók.

Számos elismerő levél igazolja oltvány és vessző anyagom jóságát.

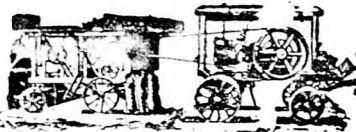
**Delawarét** okvetlen rendeljen, mert ezen fajt nem kell, sem oltani, sem permetezni.

**SZÜCS SÁNDOR FIA** szőlőtelepe  
:: **BIHARDIÓSZEG.** ::

## A valódi Kállai-féle

### „GLÓRIA“

benzinmotorok és motoreséplők



a legjobbak. Aki tehát teljes jólállás mellett 3-5 évig terjedő részlettelzés mellett megbízható, jó és olcsó motort akar vásárolni, ügyeljen a pontos címre és kérjen ezen szakértő czégtől ingyen képes árjegyzéket.

**KÁLLAI MOTORTELEPE BUDAPEST,**  
NAGYMEZŐ-UTCZA 43.

Hol használt járgányos s gőzcseplőkészletek cserébe is vétetnek

## Szőlő-

oltványok kétéves gyökérrel hiányok pótlására és telepítésre, sima oltványok, nemes vesszők, ültetésre és párosításhoz legjobb fajokban Hegyi bor kitűnő minőségben kapható  
**SZÉKELY A. JÓZSEF,**  
Gyöngyös

**DERŰS KÉPEK.** lpta: **Maróthi János** Kapható 1 koronáért kiadóhivatalunkban.

# A ZOLTÁN-FÉLE CSUKAMÁJOLAJ

TELJESEN IZ ÉS SZAG NÉLKÜL! KAPHATO MINDEN GYOGYSZERTARBAN.

**LEGOICSOBB DRÓTFONATOK ES TŰSKÉS SODRONY BÁRMINŐ KERITESHEZ**

EZ IDEI KÉPES ÁRJEGYZÉKÜNKET KIVANATRA MEGKÜLDJÜK.

HORGÁNYOZOTT TÖBBSZÖR CSAVART FONATÓMÉTERENKENT 30 FILLERTŐL FŐFELE.

**GÉPFONATOK HORGÁNYOZOTT KOZONSÉGES VASORÓTBÓL TETTES SZERINTI MÉRTEKÉN.**

**KOLLERICH PÁL ÉS FIAI**  
BUDAPEST, IV. FERENCZ JÓZSEF RAKPART 21 SZ.

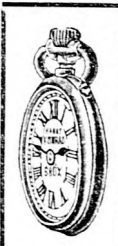
## BÉLHURUT

(idült, ideges, gümökóros hasmenés) legjobb gyógyszer a **BARTA-féle**

fekete áfonya gyógyhór.

Kapható gyógyszereszeknél és fűszereknél vagy 5 üveggel **8 korona**-ért bérmentve a

Felkai Konzervgyárnál.  
**FELKA,** Szepesm.



## KÉRJE INGYEN

és bérmentve nagy képes magyar főárjegyzékemet 3000-nél több ábrával minden nemű nikkell-, ezüst- és aranyórákról, valamint mindennemű szolid arany és ezüst-árúkról, hangszerekről, acéll és bőrúkról stb. eredeti gyári árban.

- Nikkel remontoir óra — — — K 3.-
- System Roskopf patent óra — — K 4.-
- Svájci eredeti system Rosk. pat. K 5.-
- Bejegyz. Sas Rosk. nikk. rem. óra K 7.-
- Ezüst rem. óra „Glória” művel K 8.40
- Ezüst rem. óra dupla fedéllel — K 12.50
- Orosz tula nikk. cylinder rem. óra „Luna” művel — — — K 10.50
- Kakukóra 8.50, Konyhaóra — — — K 3.-
- Ebresztőóra — — — — — — — — — K 2.90
- Feketeerdei óra — — — — — — — — — K 2.80

Minden óráért 3 évi írásbeli jótállás. — Kockázat kizárva! Becserelés megengedve, vagy a pénz vissza!

Első oragyár **KONRÁD JÁNOS BRÜXBEN** cs. és kir. udvari szállító  
**Brüx, 863. sz. (Csehország.)**

Benzin-, nyersolaj- és szivógáz- **motorok**

Motors cséplő-készletek.

A legjobb gépek. A legolcsóbb üzem. Kedvező fizetési feltételek. Tessék árjegyzéket kérni, ingyen küldjük.

**DOBRY ANT.** motor- és gépgyárainak magyarországi kizárólagos képviselője.

**Kovács Mihály és Társa**  
Budapest, V., Hold-utcza 23.

**Olcsó cseh ágytollak**

5 kiló uj fosztott 12 K; fehér, pehelykönyű 18—24 K; hófehér fosztott 30—36 K; szállítás franko utánvétellel. Cseré és visszavevés a postadíj megtérítésével történhetik.

**SÁCHSEL BENEDEK.** Lobes li Pilsen U, p. Csehország

**Kettős elektromágneses kereszt**  
gyógyít és felüdit kezesség mellett.

Telefon 45—22.

E készülék gyógyít és segít fej-, fül- és fogfájásnál; a migrén, neuralgia, vértúlulás, sápkór, szédülés, a fülzúgás, nagyothalás, a szívverés, sziv- R. B. 86967. sz. béri szervezetet meggyógyító, minden részéből hálálisan emlékeznek meg találmányomról, mindenkor mindenki által megtekinthetők. Akit legkésőbb 45 nap alatt nem gyógyít meg készülékem, az visszakapja pénzét. Ahol már minden hasztalan volt, kérem tessék a készülékemet megpróbálni.

**Nagy készülék 8 korona.** Oly betegségek ellen való, melyek 10 évnél nem hosszabbak.

**Kis készülék 6 korona.** Csak gyermekeknek s igen érzékeny nőknek való.

Központi eladási és szétküldési hely a bel- és külföld részére  
**Müller Albert,** Budapest, V/5., Vadász-utcza 84. sz. m.

**GYÓNÓ CZÉDULÁKAT**

helységnévvél és evszámnal postafordulásra pontosan szállít a

**PÁZMANEUM NYOMDA**  
Budapest, VIII., Köztemető-ut 8. sz.  
Ezer darab (utánvétellel), 5 korona 55 fillér.

Pázmáneum nyomda és irodalmi vállalat Budapest, VIII., Köztemető-ut 8.